

ZBERATEĽ

MESAČNÍK O FILATELII * NUMIZMATIKE * FILOKARTII * TELEFÓNNYCH KARTÁCH
S OSOBITNOU PRÍLOHOU SLOV-OLYMP * ROČNÍK V./1999 * CENA 33 SK * ČÍSL0

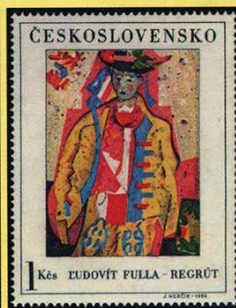
3

Ženský čepiec z Maduníc na novej známke emisie Krásky našej vlasti - Kroje, ktorú Ministerstvo dopravy, pošta a telekomunikácií Slovenskej republiky vydalo 12.3.1999

Z PONUKY FIRMY ZBERATEĽ

Bratislava
Račianska 17
Otvorené:
Pondelok až Piatok
od 10⁰⁰ do 18⁰⁰ hod.

Umenie ČSR (kat. 1574-1578) ** séria 400,- Sk (pre abonentov
360,- Sk), séria PL 1900,- Sk (pre abonentov 1700,- Sk)

ZBERATEĽ

ups
WORLDWIDE SERVICE
EXPRESS ENVELOPE
Notify Addressee Immediately Upon Receipt
EXTREMELY URGENT

Worldwide Olympic Sponsor

ŽIVNOSTENSKÁ BANKA
FILIÁLKA V BRATISLAVE
16 5 39

5176

ŽIVNOSTENSKÁ BANKA
FILIÁLKA V BRATISLAVE

ČESKOSLOVENSKO
*050

BRATISLAVA
17. V. 39-10

BRATISLAVA
17. V. 39-10

Libertina Svoboda a spol.

elátnik IV

50 50 50

Ak uznáme UPS ako akceptovateľného prepravcu, môžeme hore vyobrazenú obálku (34x23cm) určenú na expresné doručovanie dokumentov používanú pri príležitosti LOH v ATLANTE 1996 považovať za "celinový" obálku s ilustračným obrázkom vydanú prepravcom? Alebo je to poštový formulár? V oboch prípadoch sa však môže jednať o plnohodnotný filatelistický materiál - čítajte v príspevku Dr. V. Jankoviča MODERNÉ CESTY OŽIVENIA FILATELIE

Poštou prešlá zásielka z roku 1939 s odtlačkom výplatného stroja a doplatená výplatnými známkami s pretlačou SLOVENSKÝ ŠTÁT - čítajte v príspevku Dr. O. Földesa PREDBEŽNÝ OVS SLOVENSKÉHO ŠTÁTU 1939 - 1945

ZBERATEĽ

Ročník V./ 1999 č.3 cena 33 Sk

MESAČNÍK O FILATELII, NUMIZMATIKE, FILOKARTII A TELEFÓNNYCH KARTÁCH.

Vydáva firma Zberateľ v Bratislave.

Registračné číslo časopisu
MK 1188 / 95 zo dňa 1.2.1995.

Redakčná rada: Dr. Severín Zrubec (predseda), RNDr. Milan Antala, Ing. Mirko Bachratý, Ing. Miroslav Gerec, Ing. Marián Jobek, PhDr. Elena Minarovičová, Ing. Zbyšek Šustek a RNDr. Michal Zika.

Redakcia: Viliam Kučera, šéfredaktor, Anton Kulhánek ml., redaktor, RNDr. Milan Antala, jazyková úprava, Róbert Vereš a Peter Zika, technická príprava farebnej obálky.

Ervin Smažák, zodpovedný za prílohu SLOV-OLYMP.

Adresa redakcie: ZBERATEĽ, Račianska 17, 831 02 Bratislava, ☎ 07 / 44250 149. Redakčné schôdzky a stretnutia s čitateľmi sa konajú každý posledný utorok v mesiaci (okrem mesiacov júl, august a december) v pracovné dni od 15 do 17 hodiny v priestoroch predajne ZBERATEĽ na Račianskej ulici 17 v Bratislave.

Cena a predplatné: Cena za jeden výtlačok 33 Sk. Pri odobraní viac ako 10 výtlačkov vydavateľ poskytuje 20%-nú zľavu. Celoročné predplatné vrátane poštovného - pre abonentov zo SR 330 Sk, pre abonentov z ČR 512 Sk (410 Kč), pre abonentov z ostatnej Európy 720 Sk (35 DEM, 245 ATS), pre abonentov zo zámočia 960 Sk (32 USD, 52 DEM).

Zasielanie príspevkov: Redakcia víta zasielanie príspevkov napísaných strojom alebo čitateľným písmom, príp. na počítačových disketách (WORD). Nevyžiadané rukopisy redakcia nevracia.

Redakčná uzávierka: 19. február 1999
Zadanie do tlače: 8. marec 1999

Vážení čitateľa, patríte medzi zberateľov, ktorí pravidelne navštevujú výstavy svojho zberateľského odboru, či len sporadicky alebo vôbec nie? Poviete si, že to je zbytočná otázka, pretože je samozrejme, že každého zberateľa zaujíma dianie vo svojom odbore. Zostaťme pri tom, že tomu je tak, alebo že by to tak malo byť. Napríklad filatelistické výstavy majú významné miesto v tejto zberateľskej oblasti, kde sa koncentrujú a vyúsťujú takmer všetky jej odborné, ale aj spoločenské aspekty.

Preto nás nemôže prekvapíť záujem a starostlivosť o vystavovateľskú činnosť filatelistických organizácií vo všetkých krajinách. Aj v diskusiách o

otázkach budúcnosti filatelie sa problematika výstav často dostáva

na program dňa. Zaujímavú úvahu rozvinul na svojich stránkach jeden renomovaný, v nemeckom jazyku vydávaný odborný časopis začiatkom minulého roka.

Tvrdí sa v ňom, že počet a rozsah veľkých medzinárodných výstav pomaly prekračujú hranice možností na ich konanie. Nie každý národný zväz má možnosť získať vhodné reprezentatívne priestory a miliónové prostriedky na konanie svetových alebo medzinárodných výstav. Ale nielen to - veľký rozsah výstav sa stáva pre návštevníkov nevhľadnuteľný a prakticky môžu prezrieť len veľmi malú časť vystavených exponátov. Aj účasť na všetkých sprievodných akciách výstavy je prakticky nemožná. Ako príklad sa uvádza výstava INDPEX '97, na ktorej bolo inštalovaných 2956 výstavnej panelov, alebo na vľahjšej výstave ISRAEL '98, kde bolo inštalovaných 2750 výstavnej panelov. A podobných príkladov by bolo zrejme

viac, možno s ešte väčším počtom panelov. Ale táto vec sa netýka len FIP-ovských výstav.

Preto tento časopis prišiel s nápadom, aby sa na podobných veľkých výstavách vystavili z exponátov len ich časti na jednom-dvoch paneloch (cca jedna tretina alebo štvrtina exponátu) - akýsi výber toho najlepšieho a najzaujímavejšieho z exponátov. Zvýšená časť exponátov by bola k dispozícii jurymanom na hodnotenie mimo výstavnej priestory. Návrh je vyargumentovaný okrem „ušetrenia námahy a času“ návštevníkom aj uľahčením práce pre jurymanov.

Zdá sa, že predpokladané výhody tohto návrhu by boli v praxi pacifikované celým radom nevýhod. Hneď taká skutočnosť, že návštevníkom by

boli predložené len torzá exponátov, čo by znamenalo dehonestáciu exponátov ako ucelených tvorivých diel. Akoby ste mali z knihy k dispozícii len časť strán, z hudobného diela len vybrané pasáže, z filmu len pár sekvencií - i keď tých najlepších... Nehovoriac už o organizačných problémoch a nakoniec - rozdelenie exponátov by sťažilo prácu aj pre jurymanov. Takže za takúto vystavovateľskú koncepciu by sa nepodakovali ani vystavovatelia, ani jurymani, ale ani návštevníci.

Pravdepodobne tento článok chcel byť len akýmsi „pokusným balónikom“ na sondovanie názorov na jeden z problémov vo vystavovateľskej praxi. Pokiaľ by zámerom zmienenej článku malo byť upriamenie pozornosti zberateľskej verejnosti na problematiku vystavovateľskej praxe, iste splnil svoje poslanie. Aspoň my sme sa našim dnešným úvodníkom o to usilovali.

Mnoho úspechov Vám želá

Vaša redakcia

POKUSNÝ BALÓNIK ALEBO INŠPIRÁCIA?

INFORMÁCIE KTO • ČO • KDE • KEDY • AKO

NOVÉ ZNÁMKY

(SR): Krásy našej vlasti - Kroje

Ministerstvo dopravy, pošt a telekomunikácií Slovenskej republiky 12. marca vydalo emisiu príležitostných známok Krásy našej vlasti - Kroje. Autorkou výtvarných návrhov emisie K. Štančlová zvolila motívy ženských čepcov - Čajov (4 Sk), Heľpa (15 Sk) a Madunice (18 Sk). Známkou vryvili R. Cigánik (4 a 15 Sk) a F. Horniak (18 Sk).

Známkou boli vytlačené oceľotlačou z plochých dosiek v PTC, a.s. Praha, v príhradkových listoch s 10 známkami. Náklad známky 4 Sk je 100 tisíc kusov, známok 15 a 18 Sk po 50 tisíc kusov. □ vkn

(ČR): Chovateľstvo - mačky

Milé, krásne, hravé, prítluné, nežné a všakovo inak hovoríme o mačkách a mačiatkach, ktoré pre mnohých ľudí tvoria neodmysliteľnú súčasť domova. Mačkám je venovaná trojznámková emisia s názvom Chovateľstvo - mačky vydaná 17.2.1999 s nominálnymi hodnotami 4,60, 5 a 7 Kč.

Autori výtvarných návrhov Libuše a Jaromíra Knotkových zobrazili na troch známkach, troch FDC i troch pečiatkach mačky a ich mláďatká v ich charakteristickej polohe, životnom prejave i pohľade na okolitý svet (napríklad mačiatko - šibal, mačiatka pozorujúce let motýľa, mačka s mláďaťkom skúmajúca okolie).

Autorom rytín je Martin Srb. Známkou boli vytlačené rotačnou oceľotlačou čiernej farby v kombinácii s viacfarebnou hlbokotlačou v Poštovej tlačiarne cenín, a.s. Praha, v PL s 50 kusmi známok. Obálky prvého dňa vydania boli vytlačené jednofarebnou oceľotlačou z plochej dosky.

Nové známky majú katalógové čísla 0205-0207. □ vkn

NOVINKY Z POĽSKA

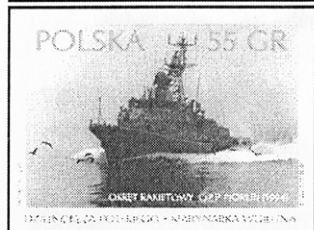
■ Adamovi Mickiewiczovi (pri príležitosti 200. výročia narodenia) poľská poštová správa vzdala hold veľkému romantickému básnikovi a významnému poľskému literátovi vydaním štyroch príležitostných známok (0,55, 0,65, 0,90 a 1,20 Zl) a hárčeka (2,45 Zl). Emisia vyšla 24. decembra 1998.

Autor výtvarných návrhov emisie Janusz Wysocki každú známku venoval jednému dielu Mickiewicza (Romantyzmus, Stepy akernaškie, Dziady, Pan Tadeusz), s uvedením krátkeho citátu z diela a najmä lyricky podfarbenou ilustráciou. Na každej známke vpravo hore je zobrazená aj busta A. Mickiewicza. Táto busta, vytvorená J. D. d'Angersom, je dominantným obrazovým motívom.

vom známky na háčreku. Háčrek doplnia faksimile podpisu A. Mickiewicza, fragmenty z jeho rukopisu diela „Pan Tadeusz“ a pohľad na zámok v Smielowe, kde je zriadené múzeum tejto významnej osobnosti.

K emisii boli vydané tri FDC s vyobrazením predmetov, ktoré A. Mickiewicz používal - pero, kalamár, modlitebná knižka, svietnik... Emisia bola vytlačená ofsetom, známky v PL s 20 známkami, náklad každej hodnoty je 1 mil. ks.

■ **Histórii poľského vojnového námorníctva** sú venované dve poštové známky vydané 4.1.1999 pri príležitosti 80. výročia založenia poľských námorných síl. Na jednej známke je vyobrazený historický torpedoborec ORP „Piorun“ (Blesk) z čias druhej svetovej vojny, na druhej je súčasné raketové vojnové plavidlo (1994), ktoré dostalo meno po svojom historikom predchodcovi. Obe známky majú rovnakú nominálnu hodnotu 55 gr.

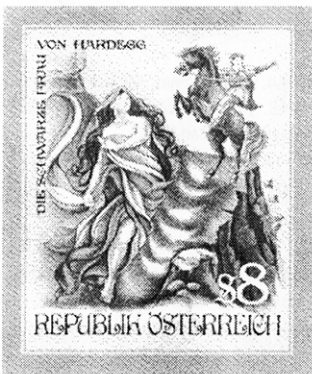
Známky boli vytlačené ofsetom súťažou v PL s 20 ks známkami v náklade á 1 mil. kusov známok. Autorom výtvarných návrhov emisie je Tomasz Boguslawski □ vkn

NOVINKY Z RAKÚSKA

Rakúska poštová správa začala tento rok na úseku emisnej činnosti veľmi

skromne. V januári nevyšla ani jedna známka, prvé dve známky boli vydané až v druhej polovici februára.

■ **MAJSTROVSTVÁ SVETA V SEVERSKÝCH LYŽIARSKÝCH DISCIPLÍNÁCH**, ktorých centrom bola v oblasti Ramsau pod Dachsteinom, je námetom prvej známky. V porovnaní s inými športovými známkami tejto krajiny kresba grafika Ch. L. Atterseeho je značne prekvapivá a chaotická. Je na nej s spleťtosti čiar a oblúčkov postava športovca na lyžiach a k tomu nahá. Komicky pôsobia napríklad bosé nohy na dreve lyží i palice v holých rukách. Kontúry lyžiara a čiary v pozadí sú vytlačené z rytiny v čiernej farbe, ostatné časti známkovej plochy vyplnía trojfarebná hlbokotlač. Ani skvelé polygrafické vyhotovenie však známke z chaosu neuberajú. Nominálna hodnota je 7 šilingov.

■ **RAKÚSKE POVESTI** sú motívom druhej rakúskej známky. Je ďalším pokračovaním výplatnej série, ktorá začala vychádzať pred tromi rokmi.

Približuje nám rozprávanie o krutom pánovi zámku Hardegg, ktorý mladú a krásnu dievčinu z pohradia nechá proti jej vôli uniesť. Keďže ani na zámku sa nechcela podrobiť jeho vôli, nechal ju v priepasti pod hradom do skaly za živa zamurovať, kde zomrela hladom. Keď však raz išiel na koni okolo tejto skaly, kôň sa splašil, spadol s ním do priepasti a zabil sa. Od toho času sa o polnoci v

časе splnu mesiaca v priepasti i na blízkom cintoríne zjavuje plačúca dáma v čiernom odevu so zahalenou tvárou.

Na známke je scéna z tohto javu i s padajúcim jazdcom. Návrh grafika A. Tumu je v súlade s predchádzajúcimi známkami tejto emisie, ako aj polygrafické trojfarebné vyhotovenie. Nominálna hodnota známky je 8 šilingov.

Obe známky vyšli 19. februára tohto roku. □ Zc

NOVINKA Z CHORVÁTKA: KARDINÁL JURAJ HAULÍK

V rovnaký deň (28.1.1999), ako MDPT SR vydala aj chorvátska poštová správa príležitostnú poštovú známku s portrétom kardinála Juraja Haulíka (1788-1869).

Pre chorvátske vydanie známky sa použil výtvarný návrh Jozefa Baláza a rytina Martina Činovského, takže po ob-

razovej stránke slovenská i chorvátska známka sú analogické. Navyše, známky pre obe krajiny boli vytlačené v rovnakej tlačiarňi - PTC, a.s. Praha.

Známka má nominálnu hodnotu 5 kn, rozmery 33 x 26,5 mm, vytlačená na bielom 104 g pogumovanom papieri, zúbkovanie 11 % a náklad 350 tisíc kusov. □ vkn

NOVÉ CELINY

NOVÉ POĽSKÉ LÍSTKY

Z vlnajšej produkcie poľských príležitostných poštových lístkov zaznamenali sme vydanie lístka k 80. výročiu Veľkopoľského povstania (na známke portrét I. J. Peredewského). Autorom výtvarného návrhu je J. Osa, lístok bol vydaný v náklade 100 tisíc kusov.

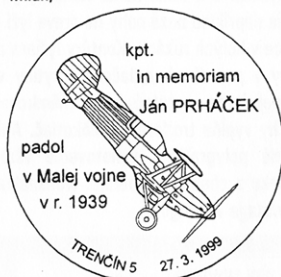
K vlnajším vydaniám patrí ešte aj lístok vydaný pri príležitosti 100. výročia zavedenia električiek v meste Loď. Na známke je nákras električky typu LILPOP III a v ľavej dolnej časti lístka je reprodukovaná fotografia časti mesta so súpravou električiek. Návrh J. Brodowski, náklad 100 tisíc kusov.

Prvý tohtoročný poštový lístok bol vydaný k 100. výročiu Saleziánov v Poľsku. Na známke je portrét Jána Boska, zakladateľa rádu. Návrh J. Wysocki, náklad 80 tisíc kusov. □ vkn

NOVÉ PEČIATKY

Uvádzame informácie o nových príležitostných pečiatkach, ktoré sa budú používať po 15. menci 1999 (podľa podkladov získaných do 18. februára 1999):

- 23. 26.3.1999 Bratislava 1: 20. ME-DZINÁRODNÝ VEĽTRH STAVEBNÍCTVA CONECO '99
- 27.3.1999 Trenčín 5: KPT. IN MEMORIAM JÁN PRHÁČEK PADOL V MALEJ VOJNE V R.1939 (návrh Ing.Karol Milan)

- 9.4.1999 Lubina: VÝROČIE SLOV. NÁR. POVSTANIA A OSLOBODENIA (návrh Ing. Milan Kulich)
- 22.5.1999 Trenčín 1: 80. VÝROČIE ZALOŽENIA SOKOLA (návrh Martin Sova)
- 25.7.1999 Lubina: SLÁVNOSTI BRATSTVA NÁRODOV NA JAVORINE (návrh Jozef Korený)

PAMÄTNÉ MEDAILE

20 rokov NK Nižná - Tvrdošín

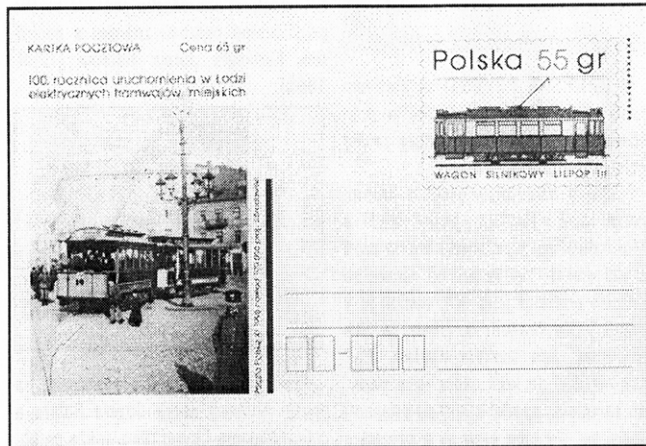
Svoju dvadsaťročnú činnosť si pripomenul numizmatický krúžok v Nižnej aj vydaním pamätnej medaile. Jej vydanie sa podarilo zabezpečiť s oneskorením, ale vlni pre Vianocami sa už mohli členovia krúžku tešiť z peknej medaile.

Averz: V strede sú zobrazené tri stránky z albumu na mince s nápisom VÝROČIE ZALOŽENIA a štyrmi otvormi na mince. V ľavej časti detail ruky s mincou hodnoty 20. V pravej hornej časti je po obvode dvojriadkový nápis NUMIZMATICKÝ KRÚŽOK / NIŽNÁ - TVRDOŠÍN. Pri dolnom okraji po obvode výročie 1976 - 1996.

Na okraji tretej stránky je signatúra autora HIERO, pod zobrazenou rukou sa nachádza značka Mincovne Kremnica.

Reverz: V strede je portrét predsedu Slovenskej národnej strany V.P.Tótha. Nad portrétom po obvode je nápis VIILIAM PAULÍNY-TÓTH, vpravo od portrétu slovenský znak v kruhu. Pod por-

tretom po obvode je dvojiadkový nápis PRVÝ PREDSEDA / SLOVENSKEJ NÁRODNEJ STRANY.

Technické parametre: Autor - Hieronym Balko, náklad - 150 ks (z toho 40 ks číslovaných na hrane), materiál - med' patinovaná, matná, priemer 50 mm, výrobca - Mincovňa Kremnica, š.p. ☐ Tiber Verzáľ

AUKCIE · BURZY

PRAVIDELNÉ BURZY

Prehľad o pravidelných výmenných schôdkach resp. burzách na Slovensku s uvedením ich zamerania na jednotlivé zberateľské odbory, miesta a času konania, príp. ďalších informácií.

Prosíme organizátorov uvedených podujatí, aby všetky vzniklé zmeny čím skôr oznámili redakcii. Ďakujeme.

BRATISLAVA ■ FILATELIA, FILOKARTIA, TELEFÓNNE KARTY ■ Dobrovičova ul. 14 (Suvorovov internát) ■ Každú nedeľu od 8⁰⁰ do 12⁰⁰ hod.

BRATISLAVA ■ TELEFÓNNE KARTY ■ Kláštorňá reštaurácia, vchod z Františkánskej ul. 2 ■ Každú stredu od 16⁰⁰ do 18³⁰ hod.

BANSKÁ BYSTRICA ■ FILATELIA ■ Budova Elektroprojektu, Partizánska cesta ■ Každú druhú a poslednú nedeľu v mesiaci od 9⁰⁰ do 11⁰⁰ hod.

BANSKÁ BYSTRICA ■ NUMIZMATIKA, NOTAFILIA ■ Skuteckého 36 ■ Každý posledný pondelok v mesiaci od 16⁰⁰ do 17⁰⁰ hod.

KEŽMAROK ■ FILATELIA ■ Dom detí a mládeže, Starý trh č. 25 ■ Každú prvú nedeľu v mesiaci od 10⁰⁰ hod.

KOŠICE ■ FILATELIA ■ Posádkový klub armády, Masarykova 17 ■ Každú nedeľu od 8⁰⁰ do 12⁰⁰ hod.

KOŠICE ■ NUMIZMATIKA, NOTAFILIA ■ Východoslovenské múzeum, Hviezdoslavova 3 ■ Každú nedeľu od 9⁰⁰ do 12⁰⁰ hod.

LEVICE ■ FILATELIA ■ CK Junior, Sládkovičova ulica ■ Každú druhú a štvrtú nedeľu v mesiaci od 9⁰⁰ do 12⁰⁰ hod.

LUČENEC ■ NUMIZMATIKA ■ Reštaurá-

cia u Vanču, Železničná ■ Každú druhú a štvrtú nedeľu v mesiaci od 9³⁰ do 12⁰⁰ hod.

MARTIN ■ FILATELIA ■ Dom kultúry Strojár, námestie S.H.Vajanského ■ Každý pondelok od 18⁰⁰ hod.

NITRA ■ FILATELIA, FILOKARTIA ■ Centrum voľného času Domino, Štefánikova trieda ■ Každú prvú nedeľu v mesiaci od 8⁰⁰ do 12⁰⁰ hod.

NOVÉ ZÁMKY ■ FILATELIA, NUMIZMATIKA ■ Mestský úrad, Knižnica ■ Každú 2. a 4. nedeľu v mesiaci od 9⁰⁰ do 12⁰⁰ hod.

PIEŠŤANY ■ FILATELIA, FILOKARTIA, NUMIZMATIKA ■ Centrum voľného času „Ahoj“, Teplická 83 (pri Vojenskom kúpeľnom ústave), Piešťany ■ Každú nedeľu od 8³⁰ do 10³⁰ hod.

POPRAD ■ FILATELIA ■ Hotel Satel ■ Každú prvú a tretiu stredu v mesiaci od 17⁰⁰ hod.

POPRAD ■ NUMIZMATIKA, FILATELIA ■ Podtatranské múzeum Poprad ■ Každú druhú nedeľu v mesiaci od 9⁰⁰ do 12⁰⁰ hod.

PREŠOV ■ FILATELIA ■ Čierny orol (PKO), Hlavná ulica č.50/a (I.poschodie, miestnosť nad vchodom) ■ Každú nedeľu (okrem sviatkov a prázdnin) od 10⁰⁰ do 12⁰⁰ hod.

PRIEVIDZA ■ FILATELIA ■ Kaviareň hotela Magura ■ Každú nedeľu (okrem sviatkov) od 8⁰⁰ do 10³⁰ hod.

RUŽOMBEROK ■ FILATELIA ■ Liptovské múzeum ■ Každý druhý a štvrtý štvrtok v mesiaci od 18⁰⁰ hod.

SPIŠSKÁ NOVÁ VES ■ FILATELIA ■ Centrum voľného času, Levočská 14 ■ Každý párný týždeň vo štvrtok od 16⁰⁰ hod.

TRENČÍN ■ FILATELIA ■ Kultúrne stredisko, Dlhé hony ■ Každú nedeľu od 9⁰⁰ do 12⁰⁰ hod.

TRENČÍN ■ NUMIZMATIKA ■ Dom armády ■ Každú druhú sobotu v mesiaci od 7⁰⁰ do 12⁰⁰ hod.

TRNAVA ■ FILATELIA ■ Dom katolíckej jednoty Slovenska, Novosadská 4 ■ Každý prvý utorok v mesiaci od 16⁰⁰ do 18⁰⁰ hod.

TRNAVA ■ KALOKAGATIA ■ Centrum voľného času, Strelecká 1 ■ Každý štvrtok od 16⁰⁰ do 18⁰⁰ hod. (TIRNAVIA)

ŽILINA ■ FILATELIA ■ Budova Matice slovenskej, Hollého ulica ■ Každú stredu od 16³⁰ do 19⁰⁰ hod. a v nedeľu od 9³⁰ hod.

KALENDÁR

AUKCIE ★★★★★

★★★★★ BURZY

→ 27. marec 1999

ZVOLEN

Klub filatelistov ZVOLEN usporiada dňa 27. marca 1999 (sobota) burzu filatelistického, numizmatického, filokartistického a ďalšieho zberateľského materiálu. Burza sa uskutoční v priestoroch WUSAM, a.s., Buzulucká 3, Zvolen, od 8⁰⁰ do 12⁰⁰ hod. ■■■■■■■■■■

→ 17. apríl 1999

BRATISLAVA

Stredisko kultúry Bratislava - Nové Mesto a Klub zberateľov odznakov pri AŠK Inter Slovnaft Bratislava Vás pozývajú na BURZY ODZNAKOV, MEDAILÍ, MINCÍ A VYZNAMENANÍ v dňoch 17. apríla, 15. mája a 12. júna 1999 vždy od 8⁰⁰ do 12⁰⁰ hod.

SPOLOČENSKÁ SÁLA SK BRATISLAVA - NOVÉ MESTO, VAJNORSKÁ 21, BRATISLAVA. ■■■■■■■■■■

→ 17. apríl 1999

KOŠICE

JUBILEJNÁ 50. AUKCIA NUMIZMATICKÉHO MATERIÁLU Slovenskej numizmatickej spoločnosti, pobočka Košice sa uskutoční 17. apríla 1999. Zaujímavosť - numizmatici, ktorí katalóg pobočky nedostanú, majú možnosť si ho objednať na adrese Zoltán Stupinský, Watsonova 11, 040 01 Košice alebo na ☎ 095 / 633 17 46. Katalóg bude obsahovať rôzne prekvapenia ako aj zaujímavý numizmatický materiál. ■■■■■■■■■■

→17.apríl 1999 PRAHA

19. MEDZINÁRODNÁ AUKCIA POŠTOVÝCH ZNÁMOK DOMU FILATELIE PROFIL sa uskutoční dňa 17.4.1999 v IH Parkhotel Praha. ■■■■■■

→17.-18.apríl 1999 BUDAPEST

10. burza telefónnych kariet MATÁV spojená so zaujímavým programom (aukcia, tombola ai.) sa uskutoční 17.-18. 4. 1999 od 10⁰⁰ do 18⁰⁰ hod. v Budapešti (Iparművészeti Múzeum, Budapest IX, Üllői út 33-37). ■■■■■■

→25.apríl 1999 BANSKÁ BYSTRICA

Klub filatelistov 53-53 Banská Bystrica v roku 1999 usporiada celoštátne filatelistické burzy v termínoch **25.apríl 1999 a 10.október 1999**. Burzy sa uskutočnia v priestoroch domu Slovenského misijného hnutia, ul. Skuteckého 4 v čase od 8⁰⁰ do 12⁰⁰ hod. Objednávky stolov do 18.4.1999 resp. do 3.10.1999 na adrese Dušan Gubík, Rudohorská 21, 974 11 Banská Bystrica, ☎ 088 / 411 66 92. ■■■■■■

→16.máj 1999 ŽILINA

Celoštátne výmenné schôdzky sa uskutočnia v dňoch **16.mája, 19.septembra a 14. novembra 1999**.

Dňa **14.novembra 1999** od 7³⁰ do 13⁰⁰ hod. sa uskutoční **MEDZINÁRODNÁ AUKCIA ZNÁMOK, POHLADNÍK A CELUSTVOSTÍ**.

Miesto výmenných schôdzok a aukcie: **ZK SLOVENA ROSEA** (vedľa futbalového ihriska, 300 m od železničnej stanice).

Príhlášky do aukcie, objednávky stolov a iné adresovať: Predajňa TEMAFILA, Hviezdoslavova 16, 010 01 Žilina ☎ 089 / 624 958. ■■■■■■

→22.máj 1999 KOŠICE

VI. CELOSLOVENSKÁ BURZA ZBERATELOV SA USKUTOČNÍ dňa 22. mája 1998 V Košiciach vo FERROCENTRE, trieda SNP 61. Spojenie zo železničnej a autobusovej stanice je električkou č.6 (vystúpiť na 7-mej zastávke). Vstupné 10 Sk, poplatok za stôl 40 Sk. Rezervácia stola na ☎ 095 / 623 41 38. Tešíme sa na Vašu účasť. ■■■■■■

INFORMÁCIE

VÝSTAVA V DETVE

V ZNAMENÍ DVOCH VÝROČÍ ■
„PODNETNÁ“ TRIEDA V ÚSTRETY
VYSTAVOVATEĽOM ■ PREMIERA
„OTVORENEJ TRIEDY“ ■ NÁVRHY
MLADÝCH NA POŠTOVÉ ZNÁMKY
■ V MARCI K DISPOZÍCIÍ BULLETIN

Po piatich rokoch sa Detva opäť stáva dejiskom výstavy poštových známok. Rada ZSF totiž poverila Klub podpolianskych filatelistov usporiadaním Medzištátnej filatelistickej výstavy Slovensko - Chorvátsko **PODPOLANIE '99**. Výstava časovo zapadá aj do dvoch výročí, a to 55. výročia počiatkov organizovanej filatelie v Detve a 30. výročia obnovenia samostatnej filatelistickej organizácie, Zväzu slovenských filatelistov, ktorého prvé zasadanie ústredného orgánu sa konalo na legendárnej Poľane nad Detvou.

V súlade s platným Výstavným poriadkom ZSF sa pre účasť exponátov na výstave predpokladá ich ohodnotenie na predchádzajúcich výstavách najmenej veľkou striebornou medailou. Keďže však v posledných rokoch vzniklo viace-

ro nádejných exponátov, ktoré ešte túto kvalifikáciu nedosahujú, prípadne v priebehu rokov nemali možnosť si kvalifikáciu obnoviť, organizátori vychádzajú v ústrety našim zberateľom a zriadili na výstave pre tieto exponáty samostatnú „podnetnú“ triedu (Promotion Class).

Novinkou bude tiež zriadenie „Otvorenej triedy“, v ktorej bude možné vystavovať exponáty, vytvorené z propagačných nálepiek, telefónnych kariet, príležitostných tlačí poštových známok, neúradných prítláčí na celinách, kolkových známok a pod. Keďže ide o prvý pokus v tomto smere, exponáty budú jednotne ohodnotené diplomom. Ostatné exponáty ohodnotí jury medailami v súlade s Výstavným poriadkom ZSF.

Samostatnou súčasťou bude už V. ročník výstavy návrhov detí a mládeže na poštové známky. Nebude chýbať ani poštová príležitostná pečiatka, príležitostné lístky a pod. Okrem toho sa predpokladá celý rad sprievodných filatelistických a spoločenských podujatí. Bližšie podrobnosti budú uverejnené v bulletine, ktorý bude vydaný koncom marca a ktorý si môžu záujemcovia vyžadovať na adrese: Organizačný výbor Medzištátnej filatelistickej výstavy **PODPOLANIE '99**, Agátová ulica 9, 962 11 Detva - Sidlisko.

Urobte si čas a navštívte nielen výstavu, ale aj turisticky zaujímavé Podpolanie. Tešíme sa na Vás! ☐ šjp

Prípravy na WIPA 2000 v plnom prúde

Hlavné mesto Rakúskej republiky sa v dňoch 30. mája až 4. júna 2000 stane na niekoľko dní stredobodom záujmu filatelistov z celého sveta. V uvedených dňoch sa pod patronátom prezidenta Rakúskej republiky bude vo Viedni konať Medzinárodná výstava poštových cenín WIPA (Wiener Internationalen Postwettbewerb - Ausstelung).

Organizátorom výstavy je Zväz filatelistov Rakúska VÖPH (Verband Österreichischer Philatelistenvereine). Výstava

sa uskutoční pri príležitosti 150. výročia vydania prvých rakúskych známok, platných aj na území dnešnej Slovenskej republiky. Výstavy sa môžu zúčastniť vystavovatelia, ktorí na výstavách pod patronátom FIP získali minimálne pozlätú medailu. Vystavovatelia budú mať k dispozícii po 7 výstavných plôch, každá pre 12 výstavných listov.

V súťažných triedach tradičnej filatelie, poštovej histórie a celín budú zastúpené exponáty Rakúska, Európy, Ameriky, Afriky, Ázie a Oceánie. Ďalšie súťažné triedy budú pre námetové exponáty (č.4), exponáty s analogickými pohľadnicami (č.5), aerofilatelistické exponáty (č.6), astrofilatelistické exponáty (č.7), exponáty kolkov (č.8), mládežnícke exponáty (č.9), exponáty otvorenej triedy (č.10) a filatelistickej literatúry (č.11).

Výstava WIPA 2000 určite priláka aj mnoho návštevníkov zo Slovenska - dlhoročná tradícia týchto výstav je zárukou vysokej úrovne výstavy i sprievodných akcií. □ J. Korený

Už za dva mesiace bude OLYMPSPORT '99

Ako sme už na stránkach Zberateľa písali, v tomto roku sa pri príležitosti 100. výročia založenia ČOV uskutoční v Prahe Národná námetová filatelistická výstava so zahraničnou účasťou a Medzinárodná výstava filatelistickej literatúry s olympijskou a športovou tematikou OLYMPSPORT '99. Výstava sa uskutoční v máji v priestoroch Múzea polície ČR (Ke Karlovu 1, Praha 2, neďaleko stanice metra I. P. Pavlova). Z programu výstavy vyberáme:

■ pondelok 18. mája o 15⁰⁰ hod. - Slávnostné otvorenie (pre pozvaných), 16⁰⁰ hod. Deň SYDNEY 2000 (príležitostný poštový lístok a pečiarka)

■ utorok 19. mája - Deň Českého olympijského výboru (slávnostné zasadanie ČOV)

■ streda 20. mája - Deň českej a československej olympijskej známky (s besedou a autogramiádou ich tvorcov)

■ štvrtok 21. mája - Deň olympijskej histórie (beseda a autogramiáda čs. olympijských medailistov)

■ piatok 22. mája - Deň mládeže (beseda s čs. olympijskými medailistami spojená s autogramiádou)

■ sobota 23. mája - Deň FIPO a OLYMPSPORTU (stretnutie členov ČAOSF so zástupcami FIPO, palmáre výstavy a o 15⁰⁰ hod. slávnostné ukončenie výstavy).

K výstave bude vydaný rad príležitostných poštových lístkov a prítlačí, používané budú príležitostné poštové pečiatky, OVS i propagačné pečiatky. Okrem iného bude vydaný lístok s námetom biatlonu, ktorý v roku 2000 bude zaradený do programu LOH v Sydney.

K vrcholnej udalosti osláv bude účasť zástupcov MOV na čele s predsedom MOV J. A. Samaranchom. □ (R)

ZO ŽIVOTA ZSF

Zasadala Rada ZSF

Rada Zväzu slovenských filatelistov sa zišla na svoje 6. riadne zasadanie dňa 20.2.1999 v Bratislave. Pod vedením predsedu ZSF doc.Ing. Ľ. Flocha, CSc., prerokovala rad aktuálnych otázok z ktorých vyberáme: Správa o činnosti a hospodárení ZSF za rok 1998, plán činnosti a rozpočet ZSF na rok 1999, usmernenie pre KF a ZKF na vykonanie VČS a valných zhromaždení v roku 1999, príprava V. valného zhromaždenia ZSF, Dohoda o spolupráci medzi ZSF a Asociáciou filatelistov Ukrajiny a rad ďalších aktuálnych otázok. □ (R)

SPRÁVY

Krajské kolo FO v Bratislave

(Jaroslav Zelman / Bratislava) ■ Dňa 12. februára 1999 sa uskutočnilo krajské kolo Filatelistickej olympiády Komisie mládeže ZSF na ZŠ na Nobelovom námestí č.6 v Bratislave. Účastníci odpovedali na 17 odborných a 3 tematické

otázky. Súčasťou olympiády bolo vyhotovenie minieponátu na tému: Šport na snehu a ľade. Výsledky vyhodnotila komisia v zložení Dr. Severín Zrubec a Ing. Ján Fratrič.

V jednotlivých vekových kategóriách boli dosiahnuté nasledovné výsledky (uvádzame dosiahnuté body za test, exponát a body spolu):

Kategória A:

1. Andrea Mokráňová	36	60	96
2. Adam Tisovský	39	45	84
3. Dušan Pukač	33	40	73
4. Andrej Morávek	25,5	35	60,5

Kategória B:

1. Rastislav Bajnoci	40	45	85
----------------------	----	----	----

Kategória C:

1. Vladimír Krásnik	37	40	77
2. Marián Szalay	36	20	56

Po vyhodnotení obdržali účastníci krajského kola FO váka sponzorom - firmám BASF, GESCONA a ZBERATEL hodnotné vecné ceny.

Sviatok v Trnave (130 rokov od úmrtia J.Haulíka)

(J.Mička / Trnava) ■ 4. februára 1999 bol v Trnave filatelistický sviatok. Po uvedení emisie Osobnosti v Martine a známok M. Bela a P. O. Hviezdoslava v Bratislave sa uskutočnilo aj slávnostné uvedenie príležitostnej poštovej známky kardinála Juraja Haulíka v Trnave.

Predchádzalo mu prijatie na radnici primátorom mesta Ing. Štefanom Bošňákom, ktorý vo svojom príhovore uvítal vydanie známky s portrétom slávneho trnavského rodáka a jeho nezištnú pomoc chorvátskemu národu na poli národnom, kultúrnom, cirkevnom aj politickom. Na prijatí sa zúčastnil minister dopravy, pôšt a telekomunikácií SR G. Palacka, metropolita Slovenska mons. J. Sokol, chorvátsky veľvyslanec v SR G.Deželič, autor výtvarného návrhu emisie J. Baláž a ďalší hostia.

Program stretnutia pokračoval položením vencov a príhovormi pri rodnom dome J. Haulíka. Hlavná časť slávnos-

CM s námetom J. Haulíka vyhotovená KF TIRNAVIA

tného programu sa uskutočnila v Západoslvenskom múzeu v Trnave. Účastníkov uvedenia známky pozdravil súbor Spolku sv. Mikuláša kultúrnym programom. Okrem uvedených hostí slávnostného uvedenia známky sa zúčastnili gen. riaditeľka SP Ing. J. Brichtová, ktorá novú známku uviedla, ďalej predseda ZSF doc. L. Floch, CSc., gen. tajomník Zväzu filatelistov Chorvátska P. Šegedin a rad ďalších pozvaných hostí. Po príhovoroch hostí slávnosť pokračovala v oddelení expozícií sakrálnych pamiatok neformálnym stretnutím. Tu prúdom šumivého vína a podpismi hostí na pamätnom liste so štvorblokom novej známky bolo uvedenie známky symbolicky zavŕšené.

K uvedeniu známky sa používala príležitostná poštová pečiatka a KF Tirnavia vyhotovila so známku J.Haulíka aj peknú analogickú pohľadnicu.

SPOLOČENSKÁ KRONIKA

MVDr. Alexander Bárd, CSc. - 70 ročný

Dňa 21. februára 1999 oslávil svoje životné jubileum - 70 rokov - významný filatelistický funkcionár MVDr. Alexander Bárd, CSc. Rodák zo Šiah, podstatnú časť života prežil na východe Slovenska v Košiciach.

Od 1.3.1969 je členom ZSF. Hneď od začiatku sa aktívne zapojil do činnosti v KF 10-01 Košice (terajší KF 54-01). Od 13.1.1972 je nepretržite vedúcim Krúž-

ku mladých filatelistov V - 315, viacnásobným držiteľom významného Vzornej krúžok MF. Členom výboru KF 54-01 sa stal 27.2.1972 a bol mu zverený úsek starostlivosti o mládež. Na VČS klubu 19.12.1976 bol zvolený za predsedu klubu a túto funkciu (s trojročnou prestávkou v rokoch

1992-1995) zastáva doteraz. Po ustanovení krajskej organizácie ZČSF sa stal členom výboru, podpredsedom a neskôr aj predsedom KV ZČSF. Zastával funkciu predsedu KKM VsKV ZČSF, v súčasnosti je tajomníkom regionálnej komisie mládeže ZSF. Medzi jeho zberateľské záujmy patria známky ČSR, Slovenska, Rakúska a Maďarska.

Venuje sa aj námetom novodobých OH a histórii veterinárskej medicíny. Je držiteľom významného Zaslúžilý pracovník vo filatelii, zlatého Čestného odznaku ZSF, zlatého Čestného odznaku Zväzu maďarských filatelistov a ďalších.

MVDr.A.Bárd, CSc. je organizátorom a dušou košických filatelistických výstav, osláv Dňa slovenskej známky a filatelie v Košiciach. Veľkou mierou sa zaslúžil o rozvoj spolupráce s Egerským mestským filatelistickým klubom a KMF v Českých Budějoviciach. V súčasnosti rozvíja spoluprácu s partnerskými organizáciami v Košiciach - Slovenským technickým múzeom, Miestnym odborom Matice slovenskej, KF 54-30, Domom detí a mládeže a ďalšími.

Nášmu jubilantovi do ďalších rokov prajeme pevné zdravie, neutechajúci elán a radosť z našej spoločnej záľuby - filatelie. VÝBOR KF 54-01 Košice

Skromná, ale osočná minipublikácia

(Štefan Dubček, Mojmirovce) ■ Nie je častým zvykom vydávať čo aj len malú brožovanú správu o činnosti klubov pri nevelkých výročiach. Najmä preto nie, lebo je to spojené s dosť značnými finančnými nákladmi. Keď sa však vďaka dobrej spolupráci so sponzormi podarí získať peniaze, prekážky sa dajú prekonať. Klubu filatelistov (52-46) v Močenku - obci blízkej starostlávnej Nitre - sa to podarilo.

Klub vydal svedectvo o prehľade svojej dvadsaťročnej činnosti. Na prvý pohľad by sa mohlo zdať, že je to krátke obdobie na bilancovanie práce. Veď existujú oveľa staršie kluby a nerobia to. Ten močenenský však svojou aktivitou mnohé predstihuje. Publikácia - okrem už tradičného prehľadu histórie obce - obsahuje výpočet filatelistických podujatí od vzniku klubu v roku 1978 do konca roka 1998.

A je ich neúrekom. Svedčí o tom prehľad takmer desiatky miestnych výstav filatelistického materiálu, zoznam vydaných poštových lístkov a obálok, ako aj príležitostných pečiatok - strojových i ručných, používaných na miestnej pošte (zachytávajú aj zmenu názvu obce - predtým Sládečkovce, dnes Močenok!).

Zaujímavá je rôznorodosť námetov filatelistických materiálov (všetky sú v publikácii reprodukované). Možno sa teda nádejať, že mnohým zberateľom - námetárom zvlášť - je publikácia zdrojom nových poznatkov a mnohým klubom zase zdrojom inšpirácie v ďalšej klubovej činnosti. Tým táto skromná bilancia práce jedného klubu filatelistov splní svoje poslanie. ■ ■ ■

HOBBY STRETNUTIE V KRAKOVANOCH

sa uskutoční 20.marca 1999 v Kultúrnom stredisku obce Krakovany. Informácie na ☎ 0838/7798490 (po-pia) alebo u Petra Kvasnicu, 922 02 Krakovany 286

ZBIERAME SLOVENSKÉ ZNÁMKY

Pripravuje
Ing. Miroslav Gerec

ĽUDOVÁ SVADBA (EUROPA) 12 Sk

Známka bola vytlačená kombináciou 4-farebného ofsetu a jednofarebnej oceľotlače z plochej dosky. Tlačový hárok pre ofset mal rozmery 418 x 289 mm a obsahoval v rohoch dva proti sebe otočené PL a rôzne tlačiarenské značky pre kontrolu farieb, súťaž a rozrezanie. Po vytlačení všetkých ofsetových farieb bol tlačový hárok rozrezaný na polovicu a dotlačená bola čierna oceľotlač doskou, na ktorej bol jeden PL.

Pre špecialistov sú zaujímavé farebné odtiene, ktoré vznikli súťažou žltej a červenej farby. Pomerne časté sú nepravidelné vady ofsetu (rôzne škvrny, najmä v červenej farbe), uvádzame ich s pripomienkou, že ich netreba nijako preceňovať!

- a) ZP 8 Biela škvrna v modrom ramene huslistu.
- b) ZP 8 Biely bod v červenej sukni nevesty (uprostred).
- c) ZP 5 Biely bod v červenej sukni nevesty (v dolnej časti).
- d) ZP 7 Šikmá biela čiarka v červenej sukni nevesty.
- e) ZP 8 Biely bod v červenej sukni nevesty (vľavo).
- f) ZP 5 Biely bod v červenej sukni nevesty (pri kolene).
- ZP 8 Biely bod vľavo dole od skratky meny "Sk", biely bod v červenej sukni nevesty (uprostred).
- g) ZP 6 Žltý krúžok v pravej nohe nevesty.
ZP 8 Biely bod vľavo dole od hodnoty "12".
- h) ZP 8 Biela škvrna pod pravým ramenom huslistu.

Na časti nákladu sa vyskytuje na ZP 3 väčšia čierna škvrna v tvare vlajočky cez písmeno "k" skratky meny "Sk".

Papier opticky zjasnený -oz.-

DETSKÉ CENTRUM 3 Sk

Dátumy tlače: 6.-7. a 11.-12.5.1998 na stroji Wifag 3. TF: 2 x 50 známok. Prehľadnutý list 1 z 12.5.1998 mal číslo 74341. Perforačná zostava: s veľkými perforačnými otvormi, v prvej časti dňa 11.5.1998 s menšími perforačnými otvormi (s vychýleným otvorom medzi ZP 15-16). Znáмка je vytlačená na hladkom španielskom papieri s lesklým lepom, s natieranou luminiscenčnou a fosforeskujúcou prísadou (navrhujem používať označenie -fl3- a prísom v tomto zmysle si opravte údaj o papieri známky "Duchovná obnova 1998"). Okraje PL sú široké.

Priehradkový list 1

Nové AZ. FTS sivá štvorcová s číslami na hornom okraji vľavo, FTS modrá štvorcová s číslami na hornom okraji vpravo.

Vodorovná čierna čiarka nad ZP 1/4, 1/8, vpravo od ZP 1/30, pod ZP 1/43. Sivá škvrna pod ZP 1/41, svetlé sivé škvrny pod ZP 1/43, červené body nad ZP 1/3.

DV ZP 1/12 Fialový bod vpravo od hornej časti červeného pruhu dúhy.

DV ZP 1/30 Fialová škvrna vpravo od dolnej časti červeného pruhu dúhy.

DV ZP 1/41 Tenká šikmá čierna čiarka v dolnej časti žltého pruhu dúhy, červená bodka vľavo od tykadiel.

DV ZP 1/44 Fialová škvrna vľavo od hodnotovej číslice "3", zelená bodka pod písmenami "NS" nápisu "SLOVENSKO".

Priehradkový list 2

FTS ružová štvorcová s číslami na hornom okraji vľavo, FTS žltá štvorcová s číslami na hornom okraji vpravo.

Modrý bod nad ZP 2/5, šikmá červená čiara vpravo od ZP 2/10, výrazná šikmá modrá čiara vpravo od ZP 2/20, vodorovná modrá čiara pod ZP 2/48, sivý bod pod ZP 2/48.

DV ZP 2/10 Tenká zvislá čierna čiara v dolnej časti žltého pruhu dúhy.

DV ZP 2/15 Krátka vodorovná čierna čiarka v hornej časti zeleného pruhu dúhy.

DV ZP 2/18 Tenká vodorovná čierna čiarka v pravom krídle motýľa.

DV ZP 2/26 Sivé body v dolnej časti žltého pruhu dúhy.

DV ZP 2/33 Červený bod nad tykadlami motýľa.

DV ZP 2/40 Zelený bod v hornej časti žltého pruhu dúhy.

DÁTUMY TLAČE ZNÁMOK SR VYDANÝCH V ROKU 1995

Vysvetlivky: ZT - základná tlač, inak poradové číslo dotlaču, W2, W3 - rotačné stroje Wifag 2 resp. Wifag 3.

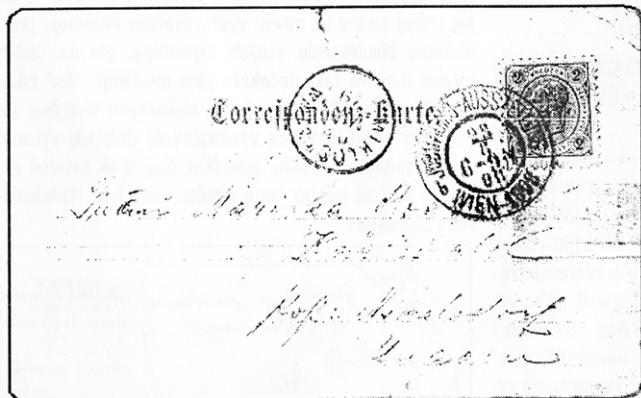
55 Grošový gazdovský spolok 1845 9 Sk	Št 26.09.96 4 W2 Pi 27.09.96 4 W2 Po 30.09.96 4 W2	74 100 rokov volejbalu 9 Sk Št 27.07.95 ZT W2 Pi 28.07.95 ZT W2
St 18.01.95 ZT W3		
56 Medzinárodný rok ochrany prírody 2 Sk	61 MS v hokeji, skupina B 5 Sk Ut 14.03.95 ZT W3 St 15.03.95 ZT W3 Št 16.03.95 ZT W3	75 Bienále ilustrácií 1995 2 Sk Ut 22.08.95 ZT W3 St 23.08.95 ZT W3 Št 24.08.95 ZT W3
Pi 10.02.95 ZT W3 Po 13.02.95 ZT W3 Ut 14.02.95 ZT W3 St 15.02.95 ZT W3	62 Osobnosti (B. Bartók) 3 Sk Št 06.04.95 ZT W3 Pi 07.04.95 ZT W3	76 Bienále ilustrácií 1995 3 Sk Po 28.08.95 ZT W3 Ut 29.08.95 ZT W3
57 Medzinárodný rok ochrany prírody 3 Sk	63 Osobnosti (J. Bahýľ) 6 Sk Po 10.04.95 ZT W3 Ut 11.04.95 ZT W3	77 Trenčín 8 Sk Po 12.06.95 ZT W3 Ut 13.06.95 ZT W3 St 14.06.95 ZT W3
Po 27.02.95 ZT W3 Ut 28.02.95 ZT W3 St 01.03.95 ZT W3	66 Oslobodenie koncentračných táborov 12 Sk Ut 25.04.95 ZT W3	78 Spolok sv. Vojtecha 4 Sk St 30.08.95 ZT W3 Št 31.08.95 ZT W3
58 Medzinárodný rok ochrany prírody 8 Sk	67 Výročie skautingu 5 Sk Št 26.04.95 ZT W3 Št 27.04.95 ZT W3 Pi 28.04.95 ZT W3	79 80. výročie Clevelandskej dohody 5 Sk Ut 15.08.95 ZT W3 St 16.08.95 ZT W3
Ut 07.02.95 ZT W3 St 08.02.95 ZT W3	68 Pápež Ján Pavol II. 3 Sk Ut 02.05.95 ZT W3 St 03.05.95 ZT W3	81 Vianoce 1995 2 Sk St 11.10.95 ZT W3 Št 12.10.95 ZT W3 Pi 13.10.95 ZT W3
59 Slovenské národné divadlo 10 Sk	69A 100 rokov spolku Album 3 Sk Pi 12.05.95 ZT W2 Ut 16.05.95 ZT W2	(Na budúce pokračovanie - rok 1996)
Ut 21.02.95 ZT W3	70 Nová Baňa 4 Sk St 24.05.95 ZT W3 Št 25.05.95 ZT W3 Pi 26.05.95 T W3 Po 09.03.98 1 W3 Ut 10.03.98 1 W3 St 11.03.98 1 W3 Št 12.03.98 1 W3	
60 Nitra 2 Sk		
Po 06.03.95 ZT W3 Ut 07.03.95 ZT W3 St 08.03.95 ZT W3 Ut 12.03.96 1 W2 St 13.03.96 1 W2 Št 14.03.96 1 W2 Pi 15.03.96 1 W2 Ut 02.04.96 1 W2 St 03.04.96 1 W2 Po 24.06.96 2 W3 Ut 25.06.96 2 W3 St 26.06.96 2 W3 Ut 02.07.96 3 W2 St 03.07.96 3 W2 Št 04.07.96 3 W2 Po 08.07.96 3 W2 Ut 09.07.96 3 W2 St 10.07.96 3 W2 Št 11.07.96 3 W2 Pi 12.07.96 3 W2 Št 18.07.96 3 W2 Pi 19.07.96 3 W2 Ut 24.09.96 4 W2 St 25.09.96 4 W2		
	71 Krásy našej vlasti (Banská Štiavnica) 7 Sk Št 29.06.95 ZT W3 Pi 30.06.95 ZT W3	
	72 Krásy našej vlasti (Spišský hrad) 10 Sk Po 03.07.95 ZT W3 Ut 04.07.95 ZT W3	
	73 Krásy našej vlasti (Vikolinec) 15 Sk Ut 27.06.95 ZT W3 St 28.06.95 ZT W3	

OJEDINELÁ POHĽADNICA

V roku 1898 bol cisár pán František Jozef I. už 50 rokov na tróne. Bola to veľká udalosť pre celú Rakúsko-Uhorsku monarchiu. Taká veľká, že na túto počesť bola usporiadaná Jubilejná výstava vo Viedni. A kto vtedy niečo znamenal, snažil sa to prezentovať na tejto výstave. K tým, čo niečo znamenali patrilo aj Spoločenstvo pivovarov v Plzni. Vybudovalo na výstave reprezentačný pavilón a vo viedenskej tlačiarňi Fr. Schoelera si nechalo vytlačiť veľmi peknú pohľadnicu. Prirodzene, že dominantou týchto pohľadníc je pavilón uvedenej spoločnosti.

Štvorveršie na obrazovej časti je vtipnou reklamou a ťahákom pre smädnych návštevníkov. Veď bol august. Teda obrazová strana pohľadnice poteší v prvom rade najmä filokartistu, zvlášť Plzeňáka.

Prekvapenie pre filatelistu čaká na zadnej strane pohľadnice. Na pomerne bežnej 2 grajciarovej frankatúre s bustou jubilanta je veľmi pekne čitateľná príležitostná pečiatka JUBILÄUMS - AUSSTELLUNG / b WIEN 1898. Vo vnútornom kruhu je dátum

28 / 8 6-9 / 98. Prichádza pečiatka MIKLOSFALVA je odtlačená do textu Correspondenz Karte, a preto jeho dátum, okrem vročenia, je ťažko čitateľný. Táto strana pohľadnice poteší filatelistu námetára, poštového historika či pečiarkára. A pretože jedna strana pohľadnice sa nedá od druhej oddeliť, ani ja sa neviem rozhodnúť, či sa mám z nej tešiť ako filatelista alebo filokartista? A samotnej pohľadnici je to úplne jedno. Zachovala sa preto, aby potešila toho, kto jej porozumie.

Alexander Urmínský

NOVÉ ŠPEKULATÍVNE PRETLAČE ZNÁMOK SŠ

Po oslobodení v roku 1945, aj keď už boli vytlačené niektoré československé celiny, slovenská pošta dala príkaz, aby sa všetky celiny z poštových úradov poslali do Bratislavy, kde mali byť pretlačené nápisom ČESKOSLOVENSKO. Poštové úrady ale obdržali gumové pečiatky s rovnakým textom (ČESKOSLOVENSKO) a tak poštovní úradníci veselo pečiatkovali staré zásoby celín, ktoré vedome alebo nevedome neposlali do Bratislavy. Navyše, nepečiatkovali iba celiny ale tiež známky.

A tak zberatelia - špecialisti môžu zbierať slovenské celiny s pretlačou vyrobenou v tlačiarňach v Bratislave, tak aj s pretlačami vyhotovenými na poštách gumovými pečiatkami. S týmito pretlačami poznáme aj slovenské doplatné známky tretej emisie, ktoré sa používali na Slovensku ako bez pretlače, tak aj s pretlačou.

Po oslobodení (najmä filatelistami) bolo „vydaných“ aj niekoľko desiatok pretlačí na známkach maďarských a protektorátnych. Na Slovensku to boli napríklad pretlače z Rimavskej Soboty a Rožňavy (pretlače na maďarských známkach) a známky vytlačené v Skalici (výtvarník V. Krmníček, vytlačila firma TEKLA). V Čechách to boli nie desiatky ale stovky miest, kde filatelisti si chceli uctiť ukončenie vojny a príchod oslobodenia pretlačami známok Protektorátu Čechy a Morava.

Po vyše päťdesiatich rokoch sa mi dostali do rúk známky Slovenského štátu s pretlačami: SLOBODNÉ ČESKOSLOVENSKO 1945 a OSVOBOZENÉ ČESKOSLOVENSKO 1945. Ťažko povedať, či pretlače boli vyrobené v roku 1945 alebo neskôr. Podľa môjho názoru tieto pretlače nejaký šikovný „podnikateľ“ vyrobil oveľa neskôr. Zo známok takmer inflačných, ktoré môžete dnes kúpiť za pár korún, vyrobil artikel, za ktorý dostane päťnásobnú cenu.

Zberatelia pozor! Nekupujte takéto špekulačné výrobky! Známky s takýmito pretlačami nikdy nevyšli - sú to všetko výrobky pre kšeft! □ Dr. Svätopluk Šablátúra

práci. Na druhej strane, u iných to vyvoláva potrebu zníženia kritérií, alebo ich prehodnotenia. Aspoň tak sa mi to javí. Nie je to alibizmus? Chceme skutočne pritiahnúť viac ľudí, alebo chceme znížiť kritériá v očakávaní vlastného vyššieho bodového ohodnotenia?

Pozor však, kritériá sa znížia pre všetkých! Mnohí si neuvedomujú, alebo nechcú uvedomiť, že snaha otvorí triedy smeruje k zníženiu prítomnosti kritérií na prezentovaný materiál a tým k otvoreniu miesta pre podstatne širšiu „klientelu“ vystavovateľov. Toto je na jednej strane veľmi záslužná činnosť, na druhej strane to však zanáša omnoho väčšiu „laickosť“ do vystavovateľskej triedy. Prírodzene, tomu sa snažia zástancovia tvrdej línie zabrániť.

2. Moderné filatelistické oblasti

Na tomto mieste sa žiada venovať viac pozornosti definícii filatelistického materiálu a pozrieť sa na možnosť rozšírenia záberu filatelie. Filatelia sa stále zaoberá dokladmi poštovej prevádzky a doručovania pošty a väčšinou sa hovorí o oficiálnych (štátnych) prepravcoch, ktorí tento proces prepravy realizujú. Nie sme však už niekde inde? Veď monopol na poštu je v mnohých krajinách už dávno minulostí (Anglicko, Švédsko, Nemecko). Akým právom vyčleňujeme súkromné poštové služby z nášho zberateľského, alebo presnejšie vystavovateľského záujmu? A čo v prípade, že súkromné pošty supľujú funkciu oficiálnej pošty? Príkladom môže byť známy štrajk poštových zamestnancov v Anglicku v roku 1970, kde súkromné spoločnosti dokonca vydávali známky, ktoré boli ostatnými krajinami akceptované. Možno tieto doklady považovať za plnohodnotné? A čo preprava kuriérnymi službami a špecifickými poštami, tie predsa majú oficiálne povolenie (UPS, DHL a pod. - viď obr.2 na druhej strane obálky)?

Tu vidím skutočnú možnosť otvorenia filatelie a jej obohatenie o moderné materiály a moderné formy prepravy poštových zásielok. To umožní podstatne širšiemu okruhu záujemcov prezentovať svoje poklady na verejnosti jednak v triede (modernej) poštovej histórie, jednak v námetových triedach. Vyžaduje to však hlboký výskum a zanietenosť ísť doteraz neprebádanými cestami.

Ďalším možnostiam modernizácie filatelie sa budem venovať v samostatnom príspevku, nakoľko sa jedná o veľmi obširnú oblasť a tento príspevok je orientovaný trochu odlišným smerom.

3. Filatelia versus všeobecné zberateľstvo

Vráťme sa však k otvorenej triede, resp. k pripusteniu iných ako filatelistických materiálov do našich exponátov.

V prvom rade musím upozorniť, že akonáhle pripustíme zavedenie nefilatelistických materiálov do exponátov nejedná sa už o čistú filateliu, ale o omnoho širší zberateľský okruh. Inými slovami treba si uvedomiť výrazný kvalitatívny rozdiel medzi modernými filatelistickými materiálmi v exponáte a otvorenou triedou ako takou. Pozor, nemiešať pojmy moderný a nefilatelistický materiál!

Obr. 3: Príklad bežne dostupného falšovania - kópia pečiatky k Tour de France zhotovená klasickým xeroxom (tzv. costarom). Aj keď sa jedná o veľmi zastaralý typ reprografického zariadenia, nie je jednoduché správne falziifikát identifikovať (originál k nahliadnutiu u autora).

Použitie moderného, resp. nového filatelistického materiálu sa nijako nevyvíja z rámca tak odsudzovanej klasickej (skostnatej) filatelie. Iba umožňuje širšiemu okruhu zberateľov tešiť sa z vystavenia ich skvostov. Prírodzene vyžaduje to odlišný spôsob hodnotenia, pretože sa nejedná o časovo vzácny materiál ale snáď len o zberateľsky zaujímavý. Tu by som sa skutočne prihovril za vytvorenie samostatnej triedy exponátov zložených výhradne z moderných materiálov (od roku 1945, 1960, 1970, 1989, alebo posledných 10 rokov?), ktoré by boli hodnotené odlišným spôsobom ako existujúce. Ak chceme popularizovať filateliu na Slovensku, nemusíme sa ohliadať na neexistenciu medzinárodných pravidiel. Mohlo by sa jednať len o domáce výstavy, s tým, že v prípade zahraničnej výstavy národný komisár zváži, či navrhovaný exponát je súci a hlavne konkurencieschopný. Nevidím na tom nič zlé - rovnaké šance dostávajú ako začínajúci, tak i skúsení, rovnako ako aj mládežníci. Ešte raz však zdôrazňujem, len moderné, žiadne nefilatelistické!

So zaradením nefilatelistického materiálu v tzv. otvorenej exponáte je to podstatne zložitejšie. tejto problematike sa budem venovať v nasledujúcich odstavcoch.

4. Otvorenie filatelistických exponátov

4.1 Kritéria výberu materiálu

V prvom rade si musíme definovať, čo všetko možno v otvorenom exponáte akceptovať (alebo budeme ochotní akceptovať). Ak jediným kritériom bude možnosť upevnenia položky na výstavnú plochu, dostávame sa do dvojrozmerného sveta, čo je však veľmi široká oblasť. Okrem toho v krátkej dobe môže dôjsť k inému spôsobu upevňovania, resp. zhotovenia iných typov rámov a tým toto kritérium stráca zmysel.

Na rozdiel od uvedeného kvantitatívneho kritéria, omnoho lepšou charakterizáciou vystaviteľných materiálov bude nájdenie kvalitatívneho kritéria. Navrhujem tzv. kritérium oficiálnosti (katalogizovateľnosti), čiže možnosti jasne identifikovať, či sa jedná o oficiálne vydaný materiál, alebo o polo- alebo úplne privátny výrobok (tiež možno formulovať ako kritérium všeobecnej dostupnosti). Toto je veľmi dôležité a podľa mňa prvoradé kritérium na výber materiálov, ktoré môže daný exponát obsahovať, ak má byť hodnotený aj ináč, ako na základe originality a spracovania námetu (t.j. ak má byť hodnotený aj skutočný, čiže pravý materiál).

Jedným z dôvodov, ktoré ma nútia vyčleňovať privátne nízkonákladové tlače a iné nekatalogizovateľné materiály z predmetu vystavovania, je problém ľahkej dostupnosti veľmi dokonalých tlačových techník, ktoré umožňujú vyrobiť veľmi „šikovné zberateľské kúsky“ a plagiaty. Týka sa to, okrem iných, aj privátnych prítlačí na celinách a poštových lístkoch. Vzhľadom na techniky ich tvorby môžeme smelo tvrdiť, že je v silách bežného človeka vytvoriť ľubovoľnú prítlač pomocou veľmi jednoduchých čiernobielych, zložitejších farebne zhotovených na bežnej ihličkovej či deskjetovej tlačiarni, alebo aj na relatívne veľmi dokonalejšej viacfarebnej tlačiarni. Vyrobím si čokoľvek a kedykoľvek a šikovným použitím vyrobím rarit, koľko sa mi bude chcieť.

Môžem uviesť známy príklad z výstavy OLYMPFILA '96, kde zaujímavý exponát venovaný novodobým olympiádam obsadil v návštevníckej (t.j. laickej) ankete druhé miesto, avšak obsahoval viacero neoznačených falzifikátov. Uvedené falzifikáty pečiatok a známych nálepiek a fotografií boli zhotovené veľmi umne a len školené oko mohlo rozlíšiť nepoctivosť vystavovateľa. A to sa jednalo o katalogizovateľné, resp. notoricky známe materiály. Z hľadiska jury však bolo postihnuteľné len falšovanie pečiatok, ostatné je už len vecou vystavovateľskej etiky. Verím, že o toto nám skutočne nejde.

Čo ak by vystavoval výstrižky z novin, neznáme nálepky a pohľadnice? Kto by bol ochotný zaručiť, že patinu času na "dobovej" pohľadnici nevytvoril použitím šedého závoja v bežnom grafickom editore na osobnom počítači? Alebo nepociťujete potrebu vystaviť niečo skutočne staré, čo má svoju historickú hodnotu a nielen tú zberateľskú? A na to slúžia tie skostnatené pravidlá klasickej filatelie.

4.2 Rôznorodý zberateľský materiál

Inými slovami, známky a všetko okolo sa považuje za známku. Preto sa dá (existujú metódy) identifikovať, či vystavený materiál je autentický alebo nie. Preto je aj filatelia vyčlenená z ostatných oblastí zberateľstva - má pevné pravidlá a jasne definované objekty záujmu.

Niečo podobné by som povedal aj o minciach a bankovkách, poprípade aj o telefónnych kartách, lebo tieto sú vydávané (väčšinou) oficiálnymi inštitúciami. Omnoho zložitejšie je to napr. s odznakmi alebo pohľadnicami. Tu si neviem predstaviť presné kritérium, resp. žiadnu kategóriu, pretože na vydanie odznaku alebo pohľadnice nepotrebuje skutočne žiadne povolenie. Snáď okrem vydávania odznakov s oficiálnymi znakmi, logami a podobne (napríklad LOH Atlanta '96 a olympijská symbolika). Prírodzene, nie je to také jednoznačné, ale v každom prípade sú to obory veľmi ťažko zmapovateľné.

Inými slovami, viem si predstaviť vedľa seba ako zberateľsky rovnocenné a hodnotiteľné známku a telefónnu kartu, známku a bankovku, alebo známku a mincu. Dáva to zmysel a častokrát možno krásne dokumentovať/ilustrovať hlbšie súvislosti (pozri nižšie). Problém uchytenia považujem za podružný.

Neviem si však predstaviť ako hodnotiť známku a novinovú výstrižok, známku a nálepku, prípadne zápalkovú nálepku alebo klasickú samolepku. To nemôže byť nič iné ako vata. A o to máme záujem? Prírodzene, existujú niektoré dobové materiály (propagačné letáky a plagáty, vývesné tabuľky, a pod.), ktoré majú svoju hodnotu. Ide však opäť o veľmi vágne definované skupiny objektov, čomu sa chceme v maximálnej miere vyhnúť. Pripúšťam, že som v tejto oblasti neskúsený a preto uvítam diskusiu. Som však skeptický.

Častým argumentom na zaradenie kresieb, výstrižkov a iných ilustrácií je neexistencia adekvátnych filatelistických materiálov, ktoré by dokonale dokumentovali zvolenú tému. Skutočne adekvátne materiály neexistujú? Ved' to je to najkrajšie na celej filatelii, keď môžem nájsť netriviálnu dokumentáciu hľadanim súvislostí a odhaľovaním neznámych faktov.

(Pokračovanie v budúcom čísle)

90. ROKOV OD VZNIKU ČESKOSLOVENSKEJ MENEY MAGICKÁ DEVIATKA V NAŠEJ MENOVEJ HISTÓRII

Zbyšek Šustek

Pri najrozličnejších spoločensko-historických úvahách sa často spomína priam osudová spojitosť našej minulosti s letopočtami končiacimi na osmičku. I keď ide vždy len a len o zhodu náhod, je naozaj pravda, že mnohé významné udalosti, najmä moderných dejín, sa v takých letopočtoch udiali.

Významné historické udalosti sa však v histórii meny a peňazi vždy odrážajú s určitým oneskorením. Z dávnejšej minulosti poznáme posmrtné razby rozličných panovníkov, ktoré sa razili nielen z piety, ale aj preto, že panstvo sa určitý čas nedokázalo dohodnúť na novom panovníkovi a tak sa razili mince v mene neobehého vládcu. V mladšej histórii zasa nie je z technických dôvodov vždy možné okamžite po nejakej významnej, najmä štátoprávnej, udalosti vymeniť všetko obeživo a iné ceny. Preto sa menové následky väčšiny významných udalostí, ktoré sa odohrali v nejakom roku končiacom na osmičku posúvajú približne o rok na letopočty končiace deviatkou. A tak v numizmatike môžeme skôr hovoriť o magickej deviatke. V rokoch končiacich na deviatku sa totiž v menovej oblasti udiali nielen veci, ktoré by beh udalostí priniesol tak ako tak, ale sa v nich aj nahromadili následky udalostí o rok starších. Rok 1999 je na numizmatické výročia naozaj bohatý. Ako prvé si pripomenieme menovú odľuku prvej ČSR od zvyškov Habsburskej monarchie vo februári až marci 1919.

Slovensko, Morava a Čechy patrili v Rakúsku Uhorsku k prie-myslovo najrozvinutejším oblastiam, odkiaľ vytvorené hodnoty plynuli do iných častí monarchie, najmä do Viedne a Budapešti. Zachovanie spoločnej meny s ostatnými časťami monarchie preto pre tieto krajiny nebolo po vytvorení samostatného štátu dlhodobou únosné. O tom, že k menovej odľuke musí dôjsť čo najskôr, nebolo sporu. Otázkou bolo len kedy a ako.

Začiatok cesty k samostatnej mene preto poznamenal súboj dvoch dosť protichodných koncepcií i osobností. Už 19. novembra 1918, teda tri týždne po vzniku Československa prijalo Národné zhromaždenie zákon 49/1918 o vydaní obchodných platidiel. Ich emitentom mala byť Zemská banka kráľovstva českého. Podľa zachovaných dokumentov mali byť vydané v hodnotách 10, 20, 100 a 1000 korún a mali obiehvať spoločne s bankovkami Rakúsko-uhorskej banky a postupne ich v obehu nahradiť. Svojím spôsobom išlo o formálne podobnú cestu, akou sa v roku 1919 vydalo Maďarsko, kde podobnú funkciu plnili poukázky Maďarskej kráľovskej poštovej sporiteľne. Platili len v Maďarsku, ale boli zameniteľné za bankovky Rakúsko-uhorskej banky.

Vydanie poukázok Zemskej banky Kráľovstva českého malo byť spojené s vypísaním 4% štátnej pôžičky, pomocou

ktorej by sa z obehu sfahovalo nadbytočné obeživo. Autorom tejto koncepcie bol profesor Karel Engliš, pôvodom Slezan. Pôsobil na Obchodnej akadémii v Brne a zároveň bol jedným z popredných funkcionárov moravského krídla Strany štátoprávnej demokracie. Bola to osobnosť mimoriadne kultivovaná, so širokým rozhľadom, s hlbokým ekonomickým a právnym vzdelaním i s veľkým zmyslom pre samostatnú tvorivú a vedeckú prácu. (Jedným z jeho žiakov bol aj neskorší guvernér Slovenskej národnej banky J. Karvaš).

Vydanie poukázok zemskej banky technicky malo možno určitú nadväznosť alebo súvislosť so súkromnou (??) iniciatívou Alfonsa Muchu, ktorý sa už v lete 1918 preukázateľne zaoberal návrhmi papierových platidiel pre samostatný štát, ktorého vznik sa pripravoval v zahraničí. Práve z jeho dielne pochádzajú návrhy týchto poukázok, ktoré boli v tlačiarňi Českej grafickej únie v Prahe dovedené do tak pokročilého stupňa pripravenosti, že stačilo vlastne len začať ich sériovú tlač. Ako rýchlo sa však táto koncepcia začala technicky i legislatívne realizovať, tak rýchlo sa v tichosti, pravdepodobne niekedy v decembri 1918 skončila. Vtedy so svojimi plánni vystúpil na scénu minister financií Dr. Alois Rašín. Bol to vlastenecky, ba až šovinisticky orientovaný právnik, politik a búrlivák. Vyznačoval sa veľkou osobnou odvahou, obojatosťou a silnou vôľou, ale aj hrubosťou. Ekonomikou sa začal bližšie zaoberať až za prvej svetovej vojny vo väzení.

Jeho originálnou myšlienkou bolo okolkovanie bankoviek rakúsko-uhorskej banky, ktoré obiehali na československom území a stiahnutie podstatnej časti obeživa, ktorým chcel dosiahnuť dosť nerealistický cieľ - zhodnotenie československej koruny na pôvodnú predvojnovú úroveň. Kedy a ako prišiel na nápad kolkovať, zatiaľ nie je známe. Isté je len to, že 7. januára 1919 už mal k dispozícii návrhy bankovkových koliek od štyroch autorov (rytec Franek z ryteckej firmy I. B. Pichl v Prahe (10 korún), pracovníci tlačiarne Haase v Prahe Garmin Schlesinger (20 hal.) a Beller (50 hal., krstné meno neznáme) a pravdepodobne A. Mucha (10 hal a 1 koruna), ktoré predložil odborovému radovi neskoršieho Bankového úradu ministerstva financií Dr. Karlovi Leopoldovi a riaditeľovi Pražské sporiteľny Vilémovi Pospíšilovi so slovami *"Toto jsou kolky, kterými okolkujeme rakousky bankovky na našem území a z nich uděláme čs. peníze"*. Z toho vyplýva, že celá Rašínova koncepcia sa zrodila a začala realizovať niekedy v decembri 1918.

Január a február 1919 vyplnila tlač koliek, ale predovšetkým Rašínov veľký zápas o to, akú časť obeživa bude môcť pri kolkovaní zadržať. Jeho snom bolo zadržať až 80%

obeživa (to odpovedalo zjednodušenej kalkulácii, že hodnota koruny sa počas vojny znížila na 1/4 až 1/5, aby teda dosiahol pôvodnú hodnotu, musel z obehu stiahnuť 3/4 - 4/5 obeživa). Pri rokovaniach o podobe zákona o menovej odľuke však bol nútený postupne zo svojich snov zľavovať. Do cesty sa mu postavili sily, ktoré si uvedomovali, že vojna síce spôsobila veľké znehodnotenie peňazí, ale zároveň vytvorila iné cenové relácie. Vrátiť sa preto do roku 1914 takýmto mechanicky jednoduchým spôsobom nebolo možné. Navyše boli obavy, že zadržanie takejto veľkej časti obeživa vyvolá hospodárske poruchy a v určitých vrstvách obyvateľstva, najmä v tých, ktoré sa s novým štátom nestotožňovali, aj nespokojnosť. Výsledkom teda bolo iba zadržanie 50% hotovosti predložených súkromníkmi pri kolkovaní. Podnikom bolo potrebné okolkovať čiastky potrebné na zachovanie prevádzky. Preto im pri kolkovaní boli zadržané len relatívne menšie obnosy. Výsledkom bolo, že sa kolkovaním nakoniec

podarilo znížiť objem obeživa asi len o 30%. Už to bolo, svojím spôsobom Rašínovým osobným neúspechom.

Zákon o menovej odľuke 84/1919 parlament schválil v utorku 25. 2. 1919. Na jeho základe prebehlo od pondelka 3. marca do nedele 9. marca (na Morave, v moravskom Sliezsku a v Čechách), resp. do stredy 12. marca 1919 (na Slovensku a na časti Podkarpatskej Rusi) kolkovanie. Kolkovali sa len bankovky v hodnotách 10 - 1000 korún a to len bankovky novších vzorov. Staršie vzory, pokiaľ boli ešte v obehu (10 K II 1904, 50 K I 1902) a 25 K I 1918 a 20 K 1918 sa len menili. 20 K III/2 1913 a 10 000 K I 1919 boli z kolkovania a obehu v ČSR vylúčené, pri druhom vydaní 20-korunáčky sa však obeh a ojedinelo i kolkovanie tolerovalo.

Z technických dôvodov nebolo možné vopred pripraviť dostatočné množstvo okolkovaných bankoviek. Preto na mnohých miestach dostávali občania polovicu predložených bankoviek späť nekolkovanú a k nim potrebné kolky, ktoré si na bankovky lepili sami. S kolkovaním boli aj technické ťažkosti. Glejový lep na masťnom povrchu bankoviek zle držal. Preto sa odporúčalo aj omývanie bankoviek teplou vodou s roztokom sódy. Jeho stopy možno vidieť aj na niektorých dodnes zachovaných exemplároch.

Kolkovanie sprevádzali aj ďalšie opatrenia, ktoré mali pomôcť ozdraviť hospodárstvo. Za kolkovanie sa platil 1% poplatok, polovica zadržaných hotovostí sa stala povinnou štát-

nu pôžičkou s úrokom 1%. Bol nariadený aj súpis majetku, ktorý sa stal základom pre výpočet dávky z prírastku majetku, ktorou chcel Rašín rozlíšiť hodnotu majetku poctivo nadobudnutého pred vojnou od špekulačných ziskov počas vojny. Mince a nekolkované bankovky v hodnote 1 a 2 koruny ostali naďalej v obehu, čím otvárali cestu k pašovaniu inflačného obeživa zo susedných krajín. Rovnaký účinok mal aj rozsiahly import bankoviek s falošnými kolkami zo zahraničia. Išlo o vôbec najväčší útok falzifikátorov na československú menu. Názov menovej jednotky ani jej skratka sa kolkovaním nezmenili. Stále to bola len koruna. Išlo síce už de facto o československú menu, ale de jure československá mena ešte ne-

Maďarská strana rakúsko-uhorskej desaťkorunáčky, tvar III z r. 1915 s československým bankovkovým kolkom.

jestvovala, lebo zákon o vzniku československej meny bol prijatý až v apríli 1919. Kolkovanie malo za následok naozaj silné, ale len krátkodobé zvýšenie hodnoty koruny. Jeho negatívom však bolo brzdenie exportu priliš hodnotná koruna vyvolávala v po-

vojnových pomeroch hospodárske ťažkosti. Tomu však Rašín prikladal len menšiu váhu. Na hodnotu koruny navyše nepriaznivo pôsobili silné hospodárske väzby na Nemecko a inflačná tendencia, ktoré sa v Nemecku po vojne silne prejavovali. Od leta 1919 do roka 1921 vývoj hodnoty koruny kopíroval klesajúci trend hodnoty nemeckej marky. Až keď sa podarilo korunu od marky odpuťat, začala jej hodnota opäť stúpať, až sa ju v roku 1922 podarilo stabilizovať približne na takej istej úrovni, na akej sa v marci 1919 oddelila od rakúsko-uhorskej koruny. Z Rašínových pôvodných cieľov sa teda podarilo splniť len málo.

Keďže história nepozná experiment, nikdy sa nedozvieme, akými cestami by sa bol uberal vývoj československej meny, keby jej oddelenie prebehlo podľa scenára navrhovaného prof. Englišom. Ťažko však mohol dosiahnuť menej a určite by rovnaké ciele neboli bývali dosiahnuté za cenu ťažkostí, ktoré stál pocit prestíže z krátkodobu prudko zhodnotenej meny. Faktom však ostáva, že napriek zložitosti vývoja sa Československu znehodnoteniu meny podarilo vyhnúť.

Menovú odľuku z roku 1919 pripomínajú nielen zachované nekolkované rakúsko-uhorské bankovky, ale aj osobitné reprezentatívne albumy nazvané "Peníze z doby převratu", ktoré obsahujú nekolkované i kolkované rakúsko-uhorské bankovky i ukážky bankoviek s falošnými kolkami. Bankový úrad ministerstva financií ich v polovici 20. rokov venoval na pamiatku niektorým významným osobnostiam.

Špecializácia slovenských TK

Počas spracovania a uverejňovania jednotlivých častí rubriky MOT sa relatívne veľmi málo priestoru venovalo špecializácii slovenských TK. Od vydania príručky, ktorá sa tomu venovala detailne, už ubehlo skoro 1,5 roka. Za ten čas sa pochopiteľne objavili ďalšie zaujímavosti na slovenských TK. Priestor, ktorý je vyhradený na články o TK v tejto rubrike, pochopiteľne neumožňuje venovať sa do hĺbky tejto problematike. Preto aspoň stručne o niektorých takýchto položkách, ktoré usilovní zberatelia doteraz našli:

- A 7** - našla sa TK s vyfrézovaným otvorom, ktorý je vpravo asi o 3 mm dlhší, ako iné bežné otvory (plocha je biela),
- A 9** - našla sa TK bez čísla,
- A 29** - našla sa doteraz jedna z najunikátnejších slovenských TK – úplne bez potlače zadnej strany na tejto TK (TK je vzadu biela),
- A 36** - našla sa TK bez čísla,
- A 60** - našla sa TK bez čísla,
- A 61** - našla sa 3-páska ** TK, v ktorej v strede chýbajúca TK je spolu s inou TK v jednom obale,
- A 63** - našla sa 3-páska na ** TK, kde je ľavá strana čipu „zrezaná“, asi o 1 mm,
- A 64** - otvor pre čip je na ľavej strane vyfrézovaný, ale vlastný čip je na pravej strane,
- A 66** - otvor pre čip je na ľavej strane vyfrézovaný, ale vlastný čip je na pravej strane,
- A 66** - našli sa 2 ** TK, z toho jedna v originálnej 3-páske, kde na prednej strane úplne chýba červená farba, ktorá je nahradená žltou farbou,
- A 67** - malá časť nákladu má pomiešané číslovanie s číslovaním určeným pre **A 72**,
- A 67** - našli sa dve TK s rovnakým číslom B-01054014,
- A 71** - našiel sa atypicky zväčšený obal, v ktorom sú uložené 2 kusy ** TK,
- A 72** - malá časť nákladu má pomiešané číslovanie s číslovaním určeným pre **A 67**,
- A 72** - našlo sa niekoľko exemplárov, kde číslovanie TK oproti textu na zadnej strane TK je obrátené o 180 stupňov, t.j. číslovanie je v ľavom dolnom rohu,
- A 73** - našla sa TK s vyfrézovaným polkruhom nad čipom INCARD v dĺžke cca 6 mm a o výške cca 1,5 mm,
- A 76** - našla sa TK bez čísla na prednej strane,
- A 80** - našiel sa originálny balíček v ktorom časť ** TK je označená červeným a časť zeleným pásom, pritom sú spolu spojené,
- A 84** - našiel sa balíček TK, v ktorom je v páske vložených a spojených 5 ks ** TK
- A 85**, pričom tieto TK majú navonok 50 jednotiek, čo nie je možné počítačovo overiť, či v skutočnosti nie sú „nabité“ na 75 jednotiek; číslovanie je pravidelné,
- A 85** - našla sa TK na ktorej je vpravo dolu vyfrézovaný otvor o priemere cca 2 mm,
- A 86** - zachovala sa viackusová páska ** TK, kde jedna z TK má otvor pre čip vyfrézovaný na ľavej strane, ale vlastný čip je na pravej strane,
- A 88** - našla sa 3-páska ** TK, na ktorej sú v dolnej časti TK rozsiahle, kompaktné, postupne sa zmenšujúce, čierne flaky,
- A 97** - našla sa ** TK bez čísla,
- A 98** - našla sa ** TK, na ktorej je čip vsadený tak, že je značne pootočený (asi o 30°),
- C 7** - našla sa 3-páska ** TK, kde na strednej TK úplne chýba čierny, čiarový kód,
- C 7** - našla sa 3-páska ** TK, kde na strednej TK chýba zľava polovica čierneho čiarového kódu.

Tento krátky zoznam je prehľadom len najvýznamnejších odchýliek nájdených zberateľmi v poslednom období na slovenských TK. Pochopiteľne, okrem týchto najvýznamnejších odchýliek našiel sa rad ďalších zaujímavých odchýliek, ku ktorým sa vrátim v niektorom z budúcich čísiel MOT.

ZBIERANIE TK Z KRAJÍN CELÉHO SVETA - 5. pokračovanie A F R I K A

a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l
98	Alžírsko	x	x				x				
99	Angola	x								x	
100	Benin	x	x								
101	Botswana	x									
102	Burkina Faso	x	x								
103	Burundi		x								
104	Čad	x	x								
105	Džibutsko (Djibuti)	x									
106	Egypt	x	x		x	x					
107	Eritrea	x									
108	Etiópia	x									
109	Francúzsko - Réunion										x
110	Gabun	x						x			
111	Gambia	x									
112	Ghana	x	x							x	
113	Guinea	x									
114	Guinea - Bissau		x								
115	Juhoafrická republika	x	x	x	x	x				x	x
116	Kamerun	x						x			
117	Kapverdy	x	x								
118	Keňa	x	x					x			
119	Komory	x									
120	Kongo	x									
121	Lesotho	x									
122	Libéria					x					
123	Líbya	x									
124	Madagaskar	x									
125	Malawi							?			
126	Mali	x	x								
127	Maroko	x	x			x					
128	Mauritius	x	x								
129	Namíbia	x									
130	Niger		x								

Pokračovanie v budúcom čísle

PREHĽAD PRÍLEŽITOSTNÝCH PEČIATOK - JANUÁRA 1999

Usporiadanie: Poradové číslo, dátum a miesto používania, námet, autor návrhu a farba pečiatky ■ Pripravuje PhDr. Jozef Soukup

- 01 ■ 6.1.1999 Nitra 1: **TRAJA KRÁLI** ● F.Horniak ● Čierna
 02 ■ 8.1.1999 Čadca 1: **270 ROKOV POŠTY 1279-1999** ● Neuvendený ● Čierna

- 03 ■ 12.1.1999 Poprad 1: **PREZENTÁCIA POŠTOVEJ ZNÁMKY K 19. SZU a IV. EYOD / POPRAD-TATRY / SLOVENSKO / JANUÁR-MAREC '99** ● Firma ERVO ● Modrá
 04 ■ 18.1.1999 Liptovský Mikuláš: **19. SZU + UNIVERZIÁDNA DEDINA / POPRAD-TATRY '99** ● Firma ERVO ● Modrá

- 05 ■ 22.1.1999 Nitra 1: **JOANNES CH. CARDINALIS KOREC EPISCOPUS / 75** ● F.Horniak ● Čierna
 06 ■ 22.1.1999 Štrbské Pleso: **19. SVETOVÁ ZIMNÁ UNIVERZIÁDA / OTVORENIE / POPRAD-TATRY '99** ● Firma ERVO ● Modrá

- 07 ■ 23.1.1999 Brezno - Osrbľie: **19. SVETOVÁ ZIMNÁ UNIVERZIÁDA / POPRAD-TATRY '99** (Biatlon) ● Firma ERVO ● Modrá

- 08 ■ 23.1.1999 Jasná - Záhradky: **19. SVETOVÁ ZIMNÁ UNIVERZIÁDA / POPRAD-TATRY '99** (Alpské lyžovanie) ● Firma ERVO ● Modrá

- 09 ■ 23.1.1999 Liptovský Mikuláš: **19. SVETOVÁ ZIMNÁ UNIVERZIÁDA / POPRAD-TATRY '99** (Ladový hokej) ● Firma ERVO ● Modrá
 10 ■ 23.1.1999 Kežmarok: **19. SVETOVÁ ZIMNÁ UNIVERZIÁDA / POPRAD-TATRY '99** (Ladový hokej) ● Firma ERVO ● Modrá

- 11 ■ 23.1.1999 Poprad: **19. SVETOVÁ ZIMNÁ UNIVERZIÁDA / POPRAD-TATRY '99** (Ladový hokej) ● Firma ERVO ● Modrá
 12 ■ 23.1.1999 Spišská Nová Ves: **19. SVETOVÁ ZIMNÁ UNIVERZIÁDA / POPRAD-TATRY '99** (Rýchlokorčuľovanie, krátka trať) ● Firma ERVO ● Modrá

- 13 ■ 23.1.1999 Svit - Lopošná dolina: **19. SVETOVÁ ZIMNÁ UNIVERZIÁDA / POPRAD-TATRY '99** (Snowboarding) ● Firma ERVO ● Modrá
 14 ■ 24.1.1999 Ružomberok: **19. SVETOVÁ ZIMNÁ UNIVERZIÁDA / POPRAD-TATRY '99** (Krasokorčuľovanie) ● Firma ERVO ● Modrá
 15 ■ 24.1.1999 Štrbské Pleso: **19. SVETOVÁ ZIMNÁ UNIVERZIÁDA / POPRAD-TATRY '99** (Severské lyžovanie) ● Firma ERVO ● Modrá

16 ■ 26.1.1999 Štrbské Pleso: 19. SVETOVÁ ZIMNÁ UNIVERZIÁDA / POPRAD-TATRY '99 (Skoky na lyžiach) ● Firma ERVO ● Modrá

17 ■ 28.1.1999 Martin 1: P.O.HVIEZDOSLAV / ČESTNÝ PREDSEDA MATICE SLOVENSKEJ ● F.Horniak ● Čierna
18 ■ 28.1.1999 Prešov 1: 700. VÝROČIE UDELENIA MESTSKÝCH VÝSAD / 1299 - 1999 ● F.Horniak ● Čierna

19 ■ 29.1.1999 Spišská Nová Ves: 19. SVETOVÁ ZIMNÁ UNIVERZIÁDA / POPRAD-TATRY '99 (Ladový hokej) ● Firma ERVO ● Modrá

20 ■ 30.1.1999 Poprad: 19. SVETOVÁ ZIMNÁ UNIVERZIÁDA / UKONČENIE / POPRAD-TATRY '99 ● Firma ERVO ● Modrá

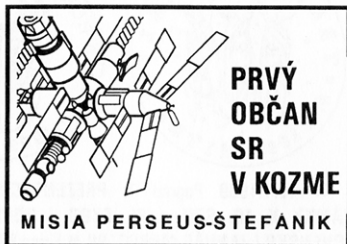

21 ■ 30.1.1999 Poprad 1: MAJSTROVSTVÁ SVETA V CYKLOKROSE / UCI / POPRAD - SPIŠSKÁ TEPLICA ● Firma ERVO ● Modrá

Propagačný štočok:

■ 18. 28.2.1999 Bratislava
14: PRVÝ OBČAN SR V KOZME / MISIA PERSEUS-ŠTEFÁNIK ● V.Kučera ● Červená

Na štočku je zobrazená časť komplexu kozmickej stanice MIR

Predbežný OVS Slovenského štátu 1939-1945

Dr. O. Földes

Podobne, ako známky a celiny Slovenského štátu 1939-1945, aj otlacky výplatných strojov (OVS), ktoré majú označenie krajiny ešte „Československo“, delíme na predbežné a súběžné (používané v období od 14. marca 1939 do dátumu použitia OVS s označením krajiny „Slovensko“) a na súběžné (používané od tohto dátumu). Takáto je definícia. Skutočne poštou prešlých predbežných či súběžných OVS sa zachovalo len málo a často chýbajú aj vo veľkých zbierkach.

To, že aj otlacky výplatných strojov - často medzi filatelistami nazývané motýliky, alebo podľa výrobcov strojov frankotypy - môžu poskytnúť zaujímavý filatelistický materiál, ukazuje obálka na obrázku (na 2. strane obálky). List do Mělníka bol 16. mája 1939 opečiatkovaný OVS v Živnostenskej banke, Filialka Bratislava výplatnou hodnotou 0,50 Ks. Podľa vtedy platnej poštovej tarify táto frankatúra zodpovedala poplatku za doručenie poštových lístkov vo vnútroštátnom styku alebo tlačiva zaslaného do českých krajov. Predpokladáme, že tento list bol označený výplatným strojom spolu s ďalšími tlačivami, ktoré mali

adresáta v Protektoráte. Pozorný poštový úradník pravdepodobne podľa toho, že obálka bola podávaná zalepená zistil, že tá neskrýva tlačivo, ale inú korešpondenciu. Preto požiadal doplatiť 1,50 Ks, čo spolu s hodnotou 0,50 Ks odpovedalo tarifu 2,- Ks pre list do 20 g do Čiech. Rozdiel bol doplatený tromi známkami č. 8 s pretlačou Slovenský štát 1939 a pokračoval k adresátovi.

Okrem použitia strojovej pečiatky s označením Československo v období Slovenského štátu nesie táto zásielka ešte dve filatelistické zaujímavosti. Prvou je to, že na strednej známke z trojice výplatných známok je známa dosková chyba 89. známkového poľa „zliate SL“. Tou druhou je očividná nehoda v dátumoch strojovej a dennej pečiatky, kde jedna má dátum 16. mája 1939 a tá druhá, ručná 17. mája 1939. Mohlo sa stať, že pošta 16. mája zistila nedostatočné frankovanie, vrátila list na dofrankovanie a ten sa podal až na druhý deň. V tomto prípade je ale pravdepodobné, že na liste by bol ďalší strojový odtlačok s hodnotou 1,50 Ks. To, že rozdiel je vyrovnaný vo výplatných známkach nasvedčuje, že list bol označený strojovou pečiatkou ešte 16. mája a ako to bolo zvykom u veľkých podnikov, odniesol sa na poštu druhý deň ráno a požadovaný rozdiel sa vyrovnal výplatnými známkami na pošte 17. mája, pred 10-tou hodinou.

Aj keď si niektoré okolnosti len domýšľame, takto sa nám javí narodenie tejto obálky v čase, keď tá bude mať za pár dní šesťdesiat rokov.

Ornamentálny rám bankovky, názov emisnej banky v hornej časti a názov meny a podpisom predsedu banky v dolnej časti v jazyku dzongkhoí sú vytlačené dobre hmatateľnou hĺbkotlačou v hnedočervenej farbe. Numerické označenie nominálu bankovky sa nachádza v ľavom hornom (dzongkhoí) a pravom dolnom rohu. Na lícnej strane sú umiestnené oboje číslovače vo vodorovnej polohe, lokalizovane vľavo dole a vpravo hore. Majú lomené sériové označenie a sedemmiestny číselník čiernej farby.

Na rube je zobrazený chrám Paro Dzong. V hornej časti rubovej strany je anglický ekvivalent názvu emisnej banky, v spodnej časti nápis „päť ngultrumov“ v jazykoch anglickom a dzongkhoí. V rohoch sú numerické označenia nominálu - hore v dzongkhoí, dole s latinskými číslicami 5.

Pri pohľade proti svetlu objavíme kvalitnú celoplošnú textovú vodotlač - opakujúci sa vlnkovitý text „MONETARY AUTHORITY“. Pod UV lampou fluoreskujú ochranné vlákna vo farbe žltej a veľké numerické centrálné umiestnené označenia vo farbe zelenej. Po oboch stranách sa nachádzajú hodvábné ochranné vlákna červenej a modrej farby.

Rozmery platidla sú 129 x 62 mm. Údaje o mieste a dátume vydania ako aj o autoroch sa na bankovke nenachádzajú. Celkový dojem, vzbudzovaný touto bankovkou, je veľmi pozitívny. Jej atraktivnosť, ako aj vysokokvalitné spracovanie ju zaraďujú medzi najkrajšie exponáty notafilitistických zbierok. □ Marián Gladiš

EXOTICKÁ NOTAFÍLIA (3)

BHUTÁN

Národnou menou Bhutánu je ngultrum, ktorý sa skladá zo 100 centimov. Hodnota meny je 100 INR = 85,5 Sk. Na reprodukciu (tretia strana farebnej obálky) je vyobrazená bankovka v nominálnej hodnote päť ngultrumov. Už prvý pohľad nikoho nenechá na pochybách, že ide o bankovku veľmi exotickej krajiny. Je bohato zdobená miestnymi náboženskými a národnými ornamentálnymi motívmi a symbolmi. Vytlačená je kombináciou viacerých tlačových techník: Lice tlačou z plochy a kvalitnou hĺbkotlačou, rub tlačou z plochy, číslovače tlačou z výšky a na ochranu bankovky je použitá vodotlač (priesvitka). Bankovka je viacfarebná, dominujúca je hnedočervená farba.

Na lícnej strane v centrálne umiestnenom kruhovom medailóne je zobrazená dvojica drakov chrániaci ornamentálny kríž. Štít medailónu nesie dvojica bájných vtákov.

OBRIE CHROBÁKY NENARASTÚ

Mnohí ľudia si myslia, že malý chrobáček, ktorého nájdú v lese, je ešte mladý a časom narastie. Mýlia sa. Chrobák po vyliahnutí z kukly už nenarastie ani o milimeter. Rastie len jeho larva - pandrava, ktorá žije v zemi, v dreve živých stromov či v prachných pňoch. Pozrite sa na najväčšie africké chrobáky na poštových známkach.

Najväčšími africkými chrobákmi sú goliáše z čeľade zavalitých chrobákov (Scarabacidae). Vyskytujú sa v piatich druhoch až 12 cm dlhých. Najdlhší je čiernobiely zamatový goliáš kráľovský *Goliathus regius* (Togo Mi. 225) na západnom kontinente a goliáš pestrofarebný *Goliathus cassicus* (Pobrežie slonoviny Mi. 565). Jeho hruď je na chrbtovej strane hrdzavočervená a krovky biele s perleťovým leskom. V stredoafrických pralesoch sa vyskytuje goliáš perlový *Goliathus meleagris* (Kongo Mi. 408) a čiernohnedý, najmohutnejší goliáš strakatý *Goliathus goliathus*

(Burundi Mi. 541, 557, Rio Muni Mi.63). Posledným z goliášov je vzácny goliáš vlnkovaný Goliathus kirkianus z južnej Afriky (Mali Mi. 652).

Niektoré domorodé černošské kmene veria, že v goliášoch žijú duše ich mŕtvych predkov, preto ich chránia a uctieva. Beda cudzincovi, ktorý goliáša chytí, či dokonca zabije. Goliáše vyhľadávajú na kmeni stromov poranené miesta, z ktorých vyteká sladká voňajúca miazga. Goliáše lákajú aj silné pachy, aké vydáva napríklad ovocie, voňavka a prepotená košafa.

Domovom týchto nádherných chrobákov sú pôvodné, neporušené pralesy, ktorých rúbanie v poslednom čase rýchlo pokračuje. Ak sa ľudstvo včas nespamätá, spolu s pralesom o niekoľko rokov navždy zmiznú aj krásne goliáše. Potom budeme obdivovať už len ich vysušené mŕtvoly, napichané na špendlíkoch v entomologických zbierkach múzeí. - joje -

POHĽADY DO SVETA

Vianočná známka v kove

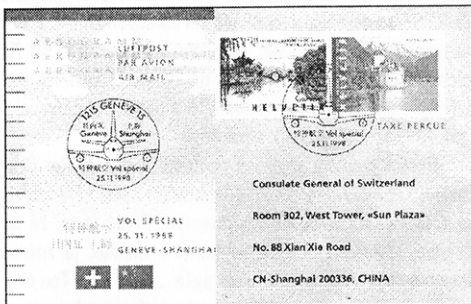
Začiatkom tohto roku vydali v Rakúsku opäť v kove - v striebre a zlate - oraz poštovú známku. Je to známka, ktorá v tejto krajine vyšla vlni k Vianociam - detail frasky z prepoštského kostola v Tainachu. V striebre má rozmery 31 x 38,5 mm, okraje má zúbkované, cena je 690 ťs, v zlate 20 x 24 mm a stojí 2590 ťs. □ Zc

Švajčiarsky aerogram (Letecké spojenie Švajčiarsko - Čína)

Za vynálezcu aerogramu sa pokladá Angličan D. W. Gumbley, ktorý dal roku 1933 vyrobiť prvý aerogram na svete. Mal ná zov Air Mail Letter Card a bol určený pre irackú poštu. Veľké výhody tejto celiny sa spoznali počas 2. svetovej vojny. Roku 1941 vytlačili v Anglicku prvé aerogramy pre vojnových zajatcov. Doteraz vydali aerogramy vo viac ako 200 krajinách.

Vo Švajčiarsku sa tak stalo až v roku 1962 a pre malý záujem tento aerogram roku 1971 stiahli z obehu. Nový atraktívny švajčiarsky aerogram uzrel svetlo sveta dňa 25.11.1998 pri spoločnom švajčiarsko-čínskom vydaní. Jeho podstatnú časť tvoria dve príležitostné známky s námetom jazier: Ženevské jazero so zákonom Chillon a horským hrebeňom

Dents-du-Midi a Úzke západné jazero Yangzhou.s Mostom 24 a pagodami.

V deň vydania aerogramu pripravilo lietadlo SWISSAIR-u na linke Ženeva - Zürich - Peking - Šanghaj. Prepravené zásielky dostali v Pekingu, resp. v Šanghaji na zadnej strane od tlačok poštovej pečiatky. Aerogramy boli potom prepravené späť do Švajčiarska a poštou distribuované objednávateľom. Predajná cena prepraveného aerogramu je 2,50 CHF, čistého 1,80 CHF. □ Ivan Lužák

Spoločné švédsko-poľské vydanie

V uplynulom desaťročí sa stali dosť populárnymi a praktizovanými spoločné vydania poštových známok dvoch alebo viacerých štátov. Pravda, podobné emisie sú známe aj z predchádzajúceho obdobia (napríklad motívy z výskumu vesmíru). Používajú sa nich jednotné námety (napríklad Česko - Slovensko, Česko - Izrael, Švédsko - Rusko, Francúzsko - Švédsko, päť škandinávskych štátov atď.), prípadne iné vhodné motívy (napríklad Čína - Švajčiarsko, Nemecko - Čína).

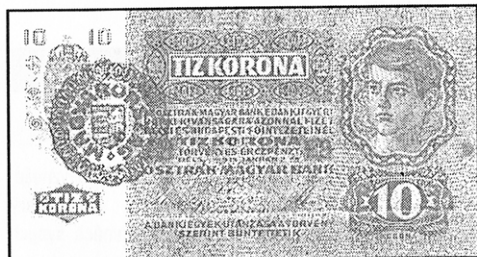

Zaujímavú emisiu priniesli nedávno Švédsko a Poľsko. Na známke je švédsky a poľský kráľ Zigmund Vasa. Vo Švédsku panoval v rokoch 1592-1595 a v Poľsku v rokoch 1566-1632. Nevšedný jazdecký portrét kráľa pochádza z maliarskej školy P. P. Rubensa v Antverpách. Rytinu vyhotovil poľský rytec Czesław Szlania, žijúci vo Švédsku. V emisiách spoločných známok sa táto osobitne vyníma. □ Zc

PRETLAČE MAĎARSKÝCH BANKOVIEK

Vieme, že pretlačanie, prípadne kolkovanie bankoviek nie je vecou novodobou. S týmto opatrením sa stretávame už aj v období rozpadu Rakúsko-Uhorskej monarchie. Jedným z nástupníckych štátov, kde sa uvedená metóda využívala, bolo aj Maďarsko.

Pretlačané boli nominále rôznych veľkostí od desaťkoruny až po desaťtisícikorunovú bankovku. Samotná pretlač je v tvare kruhu, ktorej priemer je štyridsať milimetrov. Pretlače sa vyskytujú vo farebnej škále od jasne červenej až po tmavočervenú. Pre zberateľov veľmi dôležitým kritériom pri hodnotení vzácnosti je poloha pretlače. Pretlač je za normálnych podmienok na bankovke v polohe zvislej. Vyskytuje sa aj v iných polohách. Môže byť otočená vľavo alebo vpravo, aj v iných polohách. Ak je otočená vpravo, potom základňa znaku je otočená bližšie k pravému okraju bankovky. Tieto varianty sú vzácnejšie ako „zvislá“ pretlač, ako už bolo spomenuté. Pre zaujímavosť uvediem príklady variantov rôznych nominálov s otočenou pretlačou. V prípade desaťkoruny zo dňa „2.1.1904“ je známy s pretlačou v polohe zvislej, vyskytuje sa aj s pretlačou otočenou vpravo. U tisícokoruny s dátumom „2.1.1902“ sa vyskytuje s pretlačou v bežnej zvislej polohe, poznáme ho aj s pretlačou pootočenou vľavo.

Vidíme, že variabilita aj u týchto bankoviek sa zväčšila vplyvom pretlačí. Existujú však bankovky, pri ktorých nedošlo k pootočeniu pretlače. Ide o päťdesiatkorunu s dátumom „2.1.1902“ a stokorunu „2.1.1910“. Ak sa v zbierkach objavia rôzne polohy pretlačí, získame tým obraz o vtedajšej dobe a úrovni polygrafie. □ Ing.L.Kulík

Drevené topánky z Lichtenštajnska

Tromi poštovými známkami si lichtenštajnské kniežatstvo zaspomínalo na drevárske remeslá svojho ľudu pod hradom: kolárstvo, debnárstvo a drevoobuvníctvo. Na známkach sú výrobky týchto remeselníkov - drevená nádoba (90 c), drevené koleso do voza (3,50 F) a drevená topánka (2,20 F). Prekvapením je práve drevená topánka, čo je originálnym motívom v pomerne neveľkom počte týchto námetov na znám

kach. Máme tu teda motív neobvyklý, topánku, ktorá by dnešných nositeľov poriadne tlačila a sotva by si ju mohli obúvať čo len na pár hodín. A kedysi bolo treba v tejto obuvi chodiť denno-denne, najmä po poli i okolo domácnosti □ Zc

Najkrajšia fínska známka 1998

Vo Finsku filatelisti spolu so širokou verejnosťou za najkrajšiu poštovú známku roku 1998 zvolili známku vydanú 7.5.1998 na počesť 150. výročia fínskej národnej hymny.

Autorovi A. Jaarovi sa graficky skvele podarilo zobraziť národné symboly: Čas krajiny, vlajúcu fínsku zástavu a prvé noty nápevu hymny. A jej zvolenie na prvé miesto zvyrazňuje i hlboké národné čítanie a úctu Fínov k symbolom svojej štátnosti. □ Zc

50 DETÍ NA BALATÓN

Maďarská pošta pripravila pre 6- až 14-ročné deti súťažnú hru, ktorú nazvali „ZNÁMKOVÉ LETO '99“. Hra spočívala v tom, že deti mali vlni zakúpiť háčček Deřom, vylepiť ho na listok a odoslať organizátorom súťaže po opečiatkovaní určenu príležitostnou pečiatkou (používala sa pri dvoch príležitostiach). Pred Vianocami z účastníkov súťaže bolo vylosovaných 50 detí, ktoré v lete strávia 10 dní v rekreačnom zariadení Maďarskej pošty pri Balatóne. Čistý výťažok z celej akcie pošta venuje na podporu mládežníckej filatelie.

Zaujímavý spôsob reklamy a propagácie zbierania poštových známok medzi deťmi. Príklad, že aj takto sa dá získavať budúcich zákazníkov. □ vkn

Botanické slovacikum

S rozvojom baníctva a hutníctva na Slovensku v 18. storočí nastal nebyvalý záujem o rozvoj prírodných vied, najmä po zriadení Banskej akadémie v Banskej Štiavnici (Čs 922,1384),

na ktorej pôsobili aj chýrni cudzí prírodovedci. Jedným z nich bol taliansky profesor **Giovanni Antonio Scopoli** (1723-88), lekár, botanik, mineralóg a metalurg. V rokoch 1766-1776 bol profesorom chémie, mineralógie a metalurgie na Banskej akadémii v Banskej Štiavnici, kde dosiahol svoj vedecký vrchol. Bol autorom 22 samostatných vedeckých prác, z toho 14 napísal v B. Štiavnici. Bol svetochýrnym botanikom (a Linného priateľom), na jeho počesť známy botanik a profesor Banskej akadémie v B. Štiavnici N. J. von Jacquin (Rakúsko Mi. 1540) pomenoval ľuľkovitú rastlinu skopóliou kranskou *Scopolia carniole* (Juhoslávia Mi. 884), ďalej botanici Hoppe a Persoon pomenovali krtičníkovitú rastlinu krtičník Scopoliho (*Scrophularia scopoli*) atď. □ joje

Tohto roku, 9. septembra, vyskytne sa podobná príležitosť na využitie konštelácie čísllice deväť v dátume i hodinovom ukazovateli poštových pečiatok - 9.9.99-9. Pokiaľ ešte zistíte poštový úrad s číslom 9 (alebo dokonca s číslom 99?) a s označením pečiatky s číslom 9, potom vám už nič nezostáva, len aby ste si v ten deň prívstali a s pripravenou kôpkou zásielok zaklopali na dvere príslušnej pošty. Veď podobná príležitosť sa zas tak skoro nevyskytne... □ V.K.Németh

NOTA BENE

Z BREVIÁRA ZBERATEĽA

V zberateľstve nájdete len toľko hodnôt, krásy a vznešenosti, koľko prechovávaš vo svojom srdci - riekol starý zberateľ, a ďalej paberkoval v pustých planinách svojich zbierok.

Na margo Carte maximum EUROPA 1998

MDPT SR 5. mája 1998 vydalo v rámci emisného radu EUROPA príležitostnú poštovú známku Ľudová svadba (č.149). K tejto emisii boli vydané aj dve carte maximá (CM).

Prvá CM má štandardnú veľkosť pohľadnice 105 x 148 mm na výšku, ktorá na jednej strane má adresnú podtlač a v ľavom dolnom rohu logo Slovenskej pošty, na druhej strane farebnú reprodukciu kresby totožnú s obrazom známky. Nalepená známka (č.149) je opečiatkovaná príležitostnou pečiatkou 5.5.1998, ktorá sa používala na FDC vydané k tejto známke.

Druhá CM má rozmer 148 x 209 mm na šírku a na obrazovej strane je nalepená taktiež známka č.149 spolu s potlačeným kupónom.

CM sú určené a vyhotovované predovšetkým pre zberateľské účely, ale musia spĺňať aj požiadavky slovenskej technickej normy STN 88 5420 Obaly a tlačivá na poštové zásielky - Lístky a pohľadnice, ktorá nadobudla účinnosť v decembri 1996. Táto technická norma platí pre výrobu a používanie lístkov a pohľadníc určených na poštovú dopravu. Stanovuje požiadavky na rozmery a podtlač lístkov a pohľadníc i na kvalitu papiera používaného na ich výrobu.

A tu výrobcovia - je paradoxné, že je to práve sama Slovenská pošta, uviedla do poštového styku CM, ktoré ne-

MALÁ GALÉRIA ZAUJÍMAVOSTÍ

Pečiatky s magickými čísllicami

Niektorí filatelisti si pre vlastné potešenie a radosť svojich priateľov vyhotovujú zaujímavé zásielky. Sú to spravidla pozdravy z rôznych podujatí alebo zásielky prepravené nevšedným spôsobom, navyše s použitím peknej frankatúry či vyšperkované podpismi významných osobností. Do tejto skupiny zberateľských zaujímavostí možno zaradiť aj odtlačky poštových pečiatok, na ktorých sú použité rovnaké číslice.

Napríklad Fíni využili dátum 8.8.1988 na odtlačenie pečiatky na obáľkach Svetovej výstavy poštových známok FINLANDIA 88, kde okrem dátumu aj čas použitia pečiatky bol zvolený na 8 hodinu a navyše pečiatku si nechali odtlačať na pošte Helsinky 88 resp. Helsingfors 88. Takže na poštovej pečiatke bolo spolu použitých až deväť osmičiek. Organizačný výbor výstavy rozosiela a rozdával tieto odtlačky s propagačným zámerom, ako pozornosť, ktorá nebola nákladná, ale vedela u prijímateľa vylúdiť úsmev na tvári... Maličkosť, ktorá poteší - ako sa hovorí. Či mala pečiatka s osmičkami aj nejaké ďalšie magické účinky, autorovi sa nepodarilo zistiť.

zodpovedajú uvedenej norme a to vo viacerých prípadoch. Norma stanovuje rozmery lístkov a pohľadníc formátu A 6 105 x 148 mm s odchýlkou plus/mínus 1,5 mm na rozmer a 0,5 mm na pravouhlosť (odst. 3.1 Rozmery). U druhého typu CM (veľkého formátu) tieto rozmery neboli dodržané. Podľa normy neboli dodržané ani rozmery stavce značky a rámečkov na PSC (odst. 3.3.2.3). Ďalej v norme sa hovorí (odst. 4.9), že v prípade ak výrobca splní všetky požiadavky tejto normy, má právo potlačiť lístky a pohľadnice symbolom (logom) Slovenskej pošty, ktorá deklaruje ich vhodnosť na automatizované spracovanie v poštovej prevádzke.

Z uvedeného vyplýva, že druhý typ CM bola zhotovená len za účelom získania finančných prostriedkov od zberateľov (filatelistov), ale tí nemajú z nej veľkú radosť hlavne pre jej nevhodne veľké rozmery - zle sa archivujú a zaraďujú do zbierok.

Taktiež by som chcel upozorniť, že Slovenská pošta prostredníctvom MDPT SR chybné informovala širokú verejnosť prostredníctvom informácie č.7, ktorá je prílohou Poštového vestníka čiastky č.9 vydaného v Banskej Bystrici 4. mája 1998, a to v tom, že zobrazila TL tejto známky bez perforačných otvorov v jeho kupónovej časti a v skutočnosti do poštového obehu TL s perforačnými otvormi. Vzniká však aj otázka, či Slovenská pošta neuviedla do poštového styku dva druhy tohto tlačového listu. □ Ing. Jerguš Bajzík, CSc.

RECENZIE

KNIHA O FRANCÚZSKEJ POŠTOVEJ ZNÁMKE 1849-1999

Pri záplave poštových známok sa poštové správy, ktoré ich vydávajú, veľmi čulo starajú aj o ich propagáciu pre poštové používanie a najmä pre zberateľov. Mnohé to robia už tradične a veľmi dôsledne: Využívajú skutočnosť, že poštové známky sú dnes vo veľkej miere kultúrno-vzdelávacími predmetmi propagujúce krajinu svojho pôvodu. Vydávajú podrobné informácie s ich vyobrazeniami, pravidelné bulletiny a niekedy i celé publikácie a to nielen s technickými údajmi o ich výrobe, ale aj o dôvodoch vydania a námetovými súvislosťami. V tomto smere sú príkladom Francúzsko, Švédsko, Nórsko, Dánsko, ale i Venezuela, Brazília, Kanada, Thajsko - najnovšie aj Litva, Lotyšsko, Slovinsko a ďalšie.

Príekopnícky čin v tomto ohľade urobilo v týchto dňoch Francúzsko. Tento rok je pre francúzsku poštovú známku ju-

bilejný, uplyva 150 rokov od jej vzniku. K tomuto jubileu vydala francúzska poštová správa za spolupráce s filatelistickými organizáciami a obchodníkmi rozsiahlu publikáciu „Le

patrimoine du timbre français“ (Dedičstvo francúzskej poštovej známky).

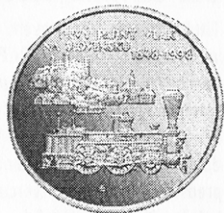
V nej textom, obrazom i grafickou úpravou približuje nielen filatelistom, milovníkom grafického umenia, ale i celému občianstvu tento predmet poštovej prevádzky, predovšetkým však ako významné odvetie umeleckej grafiky a jeho kultúrneho a vzdelávacieho významu. Bohato vyzdobená kniha ilustrovaná množstvom návrhov na poštové známky, vydaných známk, celín, poštových pečiatok a iného filatelistického materiálu a ďalej starostlivého výberu dokumentov z dejín pošty, ako aj pohľadníc a dobových písomných i fotografických dokladov, nevynímajúc portréty autorov známk, zahŕňa vyše 3500 farebných reprodukcí vo skvelom polygrafickom vyhotovení.

Je to vo svetovej filatelii a osobitne v známkovej tvorbe kniha jedinečná. Jedinečná je i rozsahom - má vyše 800 strán. Stojí 350 frankov. □ Dr. S. Zrubec

ŽELEZNICE A UMENIE

FAREBNÁ OBRAZOVÁ PUBLIKÁCIA, AUTOR Mgr. JOZEF LEHOCKÝ, VYDALO NAKLADATELSTVO RYAL PRINT, s.r.o. BRATISLAVA 1998, ROZSAH 60 STRÁN, NÁKLAD 3000 KS.

Pri príležitosti osláv 150. výročia železníc na Slovensku vyšla v posledných mesiacoch minulého roku publikácia s názvom Železnice a umenie, ktorá sa stretla so živým ohlasom vo verejnosti a prispela k propagácii železnice na Slovensku. Autor publikácie Jozef Lehocký približuje železnice z doposiaľ menej známych pohľadov, ktoré pramenia zo vzťahu železnice a umenia: Umenie na železniciach a železnice v umení.

Predstavuje železničiarov ako ľudí aj so vzťahom k rôznym formám umenia a kultúrnym aktivitám a naopak, umelcov so vzťahom k železnici. Vychádza z toho, že od prvopočiatkov železníc až dodnes sa umenie presadilo v architektúre staníc, mostov či viaduktov, ale aj pri rovnošatách. Umelcov inšpirovali k literárnej i výtvarnej tvorbe.

Osobitne zaujímavá je aj obrazová časť publikácie, kde je predstavený výber diel s námetom železníc - obrazy, fotogra-

fi, medaile, mince, poštové známky i mestské erby. Sú tu aj dobové pohľadnice železničných stavieb z konca 19. a začiatku 20. storočia. Nájde tu pamätnú mincu k 150. výročiu ŽSR (1998) i medailu k ukončeniu elektrifikácie trate Zvolen - Šurany (1995). Slovenská známková tvorba je zastúpená známkou Kónská železnica (1996) a 150 rokov železnice na Slovensku (1998), ďalej celinami 100 rokov ozubnicovej železnice v Štrbe (1996) a Kongres Medzinárodnej esperantskej federácie železničiarov (1997). Obísť nemôžeme ani dobové kolorované rytiny z počiatkov železnice v Bratislave, olejomaľby a akvarely zobrazujúce budovanie železnice na Slovensku. Železnice našli odozvu aj v ľudovom a umeleckom droťárstve.

Publikácia osloví nielen fanúšikov železnice a milovníkov umenia, ale aj zberateľov - filatelistov, numizmatikov, filokartistov i heraldikov. Ocenia ju všetci, ktorým je železnica i umenie blízke. □ Dr. Jozef Soukup

ČO PÍŠU INÍ

FILATELIE (ČR) ■ 2 / 1999

Druhé tohtoročné číslo časopisu Filatelie je koncipované inak ako zvyčajne - tentokrát čitateľ nenájde v ňom obvyklé rubriky, informácie a odborné príspevky, ale celý obsah vyplňa špecializovaný katalóg POFIS Česká republika 1993-1999. Katalóg v rozsahu 72 strán sa člení na výplatné a príležitostné známky, poštové lístky a celinové obálky, služobné obálky, príležitostné obálky, príležitostné tlač, príležitostné tlač Poštového múzea a známkové zošitky. □ vkn

BÉLYEG VILÁG (Maďarsko) ■ 2 / 1999

Titulný článok februárového čísla sa venuje výsledkom svetovej výstavy ITALIA '98 (Dr.P.Lippai). Úvodník sa venuje otázkam súvisiacim s personálnymi zmenami vo vedení Zväzu koncom minulého roku. Rozsiahly rozhovor redakcia vedie s vedúcou obchodného oddelenia Maďarskej pošty v súvislosti s vydaním háččka s nominálnou hodnotou 1999 Ft. Časopis predstavuje jedného z tvorcov maďarských známk Gy. Vásárhelyiho. Na troch stranách pokračuje príspevok Poštová história Podkarpatska 1938-1944 v obraze poštových pečiatok (M.Bíró) a uverejňuje prierez činnosťou Sekcie zberateľov námetu železnice, ktorá si v tomto roku pripomína 15. výročie založenia. Časopis reprodukuje celú vlnajúcu produkciu maďarských známk pre voľbu najkrajšej známky roku 1998 v tradičnej ankete. □ vkn

FILATELISTA (Poľsko) ■ 2 / 1999

Februárové číslo prináša sériu článkov o cenzúrach. Cenzúra v Poznani počas I. svetovej vojny, cenzúra vojenských zásielok 1919-1920, pečiatica cenzúry pluku „Tatranskej jazdy“. Zá-

sielkami z obdobia I. svetovej vojny sa zaoberajú aj články Zahájenie vojenskej poľnej pošty v Poľsku 1919, Rakúska pošta roku 1915 vo Lvove a Pošta v pancierových vlakoch. Z námetovej filatelie sa čo-to dočítame o známkach ochrany prírody s logom WWF a druhé pokračovanie o známkach s tematikou poľovníctva. Na troch stranách je rozsiahla správa zo 65. kongresu FIP v Mediolane v Taliansku. V seriálu o zahraničných aukciách píše J. Z. Piekut o aukčnej firme R.Schwarzenbach v Zürichu. □ ik

IKAR (Poľsko) ■ 23-24 / 1998

Najnovšie vydanie informačného bulletinu Klubu aerofilatelisťov IKAR, ktorý vydáva regionálna organizácia PZF v Katoviciach, prináša rad zaujímavých odborných príspevkov z oblasti aerofilatelie. Jerzy Kurylas sa vracia k aerofilatelistickému salónu v Krakove, ktorý sa vlni uskutočnil pri príležitosti 80. výročia prvej pravidelnej leteckej linky Viedeň-Krakov-Lvov. Horst Teichman približuje Berlínsky letecký most (24.jún 1948 až 12.máj 1949), ktorého 50. výročie pripadá na roky 1998/1999. Jubileá poľského letectva pripadajúce na rok 1998 pre čitateľov zostavil Zdislaw Knapik. Rakúsko - poľsko -nemeckú balónovú poštovú prepravu v roku 1991 podrobne spracoval vo svojom príspevku Markus Wydera. Prehľad poľskej aerofilatelie roku 1997 dopĺňa niektorými údajmi Jacek Kosmala. Marián Szewin (redaktor bulletinu) informuje o poslednom kongrese FISA - okrem iného sa od neho dozvedáme, že po 21-ročnom vykonávaní funkcie prezidenta FISA Roland F. Kohl ukončil svoje pôsobenie na tomto poste a za nového predsedu bol zvolený Kuno Solors z Nemecka. Na záver je 6. pokračovanie katalógu LIETADLÁ NA ZNÁMKACH EURÓPSKYCH KRAJÍN, ktorý zostavil Dr. Dietmar Steidel. □ vkn

Firma

ZBERATEĽ

stále vykupuje

**HODNOTNÉ ZBIERKY
I JEDNOTLIVÉ KUSY ZNÁMOK,
MINCÍ A POHLADNÍC**

**Diskrétnosť zaručená
Platba v hotovosti**

Predajňa:

831 02 Bratislava, Račianska 17

☎ 07 / 44 250 149

Otvorené pondelok až piatok od 10⁰⁰ do 18⁰⁰ hod.

VÝMENA • KÚPA • PREDAJ • KONTAKTY

INZERCIA

Podmienky inzerovania: Cena za jeden riadok v rubrike INZERCIA je 20 Sk. Za inzerát zvýraznený rámečkom účtujeme príplatok 35 Sk. Na trikrát opakovaný inzerát poskytujeme 30%-nú zľavu. Abonentí časopisu majú v každom čísle prvých 5 riadkov inzerátu zdarma.

Úhradu inzerátu, resp. potvrdenku o úhrade treba zaslať na adresu redakcie najneskôr so znením inzerátu. Inzeráty prosíme písať na stroji (počítači) alebo čitateľne paličkovým písmom. Uverejnené sú v najbližšom čísle časopisu v došlom poradí.

Komerčné inzeráty resp. reklamy vrátane ich grafickej úpravy účtujeme na základe osobitného sadzovníka, ktorý na požiadanie zašleme, alebo dohodou.

■ **PREDÁM SLUŠNÚ ZBIERKU** známok Maďarska do 1980, ČSR do 1982, Slovensko 1938-1945 a to aj v sériach a jedn. ks. Rimavská Sobota ☎ 0866 / 563 27 12. Z 019/99

■ **KÚPIM AKÉKOLIEK ZBERATEĽSKÉ** predmety s tematikou bicykle a bicyklovania (známky, odznaky, pohľadnice, celiny, celistvosti, CM, katalógy a pod.) Ponuky posielajte na Peter Dúbravec, Lomonosova 2, 917 08 Trnava, ☎ 0805 / 552 15 75 (po celý deň). Z 020/99

PREDÁM V CENE 50% ZNÁMKY

na frankovanie bez lepu. Róbert Kopaj, SNP 46, 940 01 Nové Zámky, ☎ 0817 421 416 - večer Z 021/99

■ **PREDÁM VEĽKÉ MNOŽSTVO** balíčkov Československa - Slovenska, cca 4000 ks á 11-12 Sk, veľké formáty, taktiež ponúkam aj vysoké hodnoty 30 a 50 Sk, na štúdiijné účely. Róbert Kopaj, SNP 46, 940 01 Nové Zámky. Z 022/99

■ **PONÚKAM SKART ZNÁMKO** zo zahraničia 200 gr v cene 200,- Sk, všetky

štáty. USA, Švajčiarsko, Francúzsko, Veľká Británia atď. Róbert Kopaj, SNP 46, 940 01 Nové Zámky. Z 023/99

■ **PREDÁM VÝSTRIŽKY ZNÁMKO** v cene 1 kg za 150,- Sk. Ponuka platí stále. Róbert Kopaj, SNP 46, 940 01 Nové Zámky. Z 024/99

■ **DOBRE ZAPLATÍM ZA ČS. PIGEON-GRAM** vydaný k výstave PRAGA 1962, skutočne prepravený. Ing. I. Lužák, Púlpavová 2, 841 04 Bratislava, ☎ 07 / 654 250 54. Z 025/99

■ **MINCE RAKÚSKO-UHORSKA** (zlatníky, korunová mena) predám alebo vymením. M. Ágg, Žerotínova 17, 940 56 Nové Zámky Z 026/99

■ **PREDÁM PRÍL. TK** ★, ★★ T.I.S. 94-97, P.F. 95-99, Murgaš od 350,- Sk, kom

plet 12 ks 7400,- Sk. Tiež aj: privátne Augmentin, Movalis, Pápež, GSM EuroTel, Globtel, priehradkové TK, varianty. Nočná Ba ★★ bez čísla od 2000,- Sk a iné. ☎ 0903 429 469. Z 027/99

■ **PREDÁM MONOGRAFIU 5 - 700**, špeciál. kat. zn. 98 - 290, 97 - 120, celiny - 500, známky, TL, celiny ČR. S. Ďuriš, nám. Slobody 1406, 020 01 Púchov. Z 028/99

■ **PREDÁM ZBERATEĽA r. 1996, 97 a 98** viaz. brož. Cena dohodou. ☎ 0838 / 0923 429 večer. Z 029/99

■ **ZAPLATÍM 2000,- Sk ZA ZNÁMKU** ★★ 25 C, Andrej Hlinka 1 K s pretlačou SLOVENSKÝ ŠTÁT, zúbkovanie kombinácia 15 (obe zvislé 10 ½ a obe vodorné 12 ½). Dr. O. Földes, Studenohorská 46, 841 03 Bratislava. Z 030/99

Vykupujeme hodnotné známky, mince, bankovky, pohľadnice, korešpondenciu, aj celé zbierky. Prevezmeme tiež do komisioného predaja.

Predajne:

BRATISLAVA, Obchodná 13,
☎ 07 / 5293 2600

NITRA, Štúrova 14, ☎ 087 / 528 227

Ervín SMAŽÁK
Lotyšská 16
821 06 Bratislava
tel.: 07/45246 518

Propagácia športových podujatí na poštových materiáloch (prítláče, príležitostné poštové ☉ a strojové príležitostné ☉).

Sprostredkovateľská činnosť vo filatelii. Zásielková služba (Novinky SR, ČR).

Ponúkam známky, FDC, celistvosti, katalógy a ostatné poštové materiály na tému Olympia a šport (celý svet).

Vykupujem kvalitný poštový materiál na tému Olympia a šport (celý svet).

Prijímam do komisionálneho predaja poštový materiál na tému Olympia a šport (celý svet).

Členovia SSOŠF pri Slovenskom olympijskom výbore majú 10% -nú zľavu pri materiáloch firmy ERVO.

ZBERATEĽ PONÚKA

V tejto rubrike ponúkaný materiál je možné zakúpiť v predajni ZBERATEĽ, Račianska 17, 831 02 Bratislava, číslo telefónu 07 / 44250 149, v dňoch pondelok až piatok od 10⁰⁰ do 18⁰⁰ hod. Ponúkaný materiál možno objednať aj písomne, prípadne telefonicky, k cenám účtujeme poštovné a balné. C e n y ponúkaných materiálov platia vždy len do vydania ďalšieho čísla časopisu Zberateľ.

PRE ABONENTOV ČASOPISU POSKYTUJEME NA VŠETKY PONÚKANÉ POLOŽKY 5 % ZĽAVU !

NÁMETY ☉

Afghan Post 1998, Hist. autá, 6+H 27,-
Afghan Post 1998, Motýle, 6+H 27,-

Afghan Post 1998, Vtáky, 6+H 27,-
Afghan Post 1998, Ryby, 6+H 27,-
Afghan Post 1998, Mufión (WWF), 4 17,-
Benin 1998, Psi, 6+H 27,-
Benin 1998, Hist. lokomotivy, 6+H 27,-
Benin 1998, Pravek, BI (9) 25,-
Benin 1998, Mačky, 6+H 27,-
Benin 1998, Hist. požiar. autá, 6+H 27,-
Benin 1999, Vtáky, 6+H 27,-
Cambodge 1998, Mačky, 6+H 27,-
Cambodge 1998, Mačkov.šelmy, 6+H 27,-
Cambodge 1999, Zajačičky, 6+H 27,-
Cambodge 1999, Hist.lokomotivy, 6+H 27,-

Guinee 1998, Opica, 6+H 27,-
Guinee 1998, Dravé vtáky, BI (9) 30,-

Guinee 1998, Loď Greenpeace + vodné vtáky, BI (6) 20,-
Saharai 1998, Psy, 6+H 27,-
Somali Rep. 1998, Autá, 6+H 27,-
Somali Rep. 1998, Vodné vtáky, 6+H 27,-
Tanzánia 1996, Žaby, 7+H 27,-

MINCE

Sady mincí - SR

Slovensko 1993 180,-
Slovensko 1994 180,-
Slovensko 1995 380,-
Slovensko 1996 180,-
Slovensko 1997 180,-
Slovensko 1998 210,-
Slovensko 1999 190,-

LITERATÚRA

Katalóg MICHEL DEUTSCHLAND SPECIAL 1995 320,-
Katalóg TROJAN - private prítláče na celinách ČSR a ČR 1945-96 390,-
Špecializovaná príručka pošt. známok a celín ČSR 1918-1985 (NADAS) 145,-
Novotný-Mouliš: Mince ČSR 1918-93+ ČR+SR 1999 170,-
Novotný: Mince F.Jozefa 1848-1516 145,-
Kompletný ročník Zberateľ 1997 190,-
Kompletný ročník Zberateľ 1998 220,-
Katalóg slovenských známok 1939-45, 1993-97, farebný 275,-
Detto s PT Štúr 325,-

SLOVENSKÉ TELEFÓNNE KARTY POUŽITÉ

■ ROK 1995 (13 ks):

Mandelbrot 1, Ján Pavol II., TELECOM '95, Faxový zoznam, Mandelbrot 2, UNICEF, Plesnivec, Zubor, Pyramida, Črevičník, Mufión, Mandelbrot 3, Horcokvet. Spolu za 460,- Sk (kat. cena 845,- Sk)

■ ROK 1996 (33 ks):

Hlaváčik, Kamzík, Kandík psi zub, 20. ME v stolnom tenise, Poniklec, Jeleň, Medveď, Líška, Rys, Bojnický oltár (celok), I./ Sv. Jakub, II./ Sv. Hieronym, III./ Panna Mária s Ježiškom, IV./ Sv. Ján Krstiteľ, V./ Sv. Ranier, VI./ Sv. Augustín a sv. Magdaléna, VII./ Sv. Pavol a sv. Katarína, VIII./ Kristus Trpiteľ, IX./ Sv. Lucia a sv. Peter, X./ Sv. Margaréta a sv. Anton, Bocian, Labuť, Volavka, Trenčiansky hrad, Spišský hrad, Bojnický zámok, Zvolenský zámok, Smolenický zámok, Ťateľ, Dudok, Jastrab, Orol, 1. účasť na LOH.

Spolu za 1490,- Sk (kat. cena 2940,- Sk)

■ ROK 1997 (20 ks):

SLOVAK TELOCOM + 421..., UNESCO, Nadácia mladých IFO, Haló, tu ST, Zelené číslo 0820..., Demänovská jaskyňa, Slovakia Direkt, OSN, INTERNET, Dobšinská jaskyňa, Jasovská jaskyňa, Jaskyňa Domica, 6. MS v polmaratóne, EU pohár v psích záprahoch, Orava - výšivka, Folklor I - črpkáky, Folklor II - opasok, ZOH Nagano '98, ŽSR, ZOH Poprad Tatry.

Spolu za 470,- Sk (kat. cena 850,- Sk)

POMÔCKY

Lupa (priemer 60 mm) zväč. 2 x + šošovka 5 x 95,-
Lupa s presvietením Ø 30 mm zväč. 6x (2 ceruzkové batérie) 495,-
UV lampa, ručná (4 ceruzkové batérie) 475,-
UV lampa, stolová 220V 790,-
Pinzety Prinz - Solingen, špicaté, lopatkovitá, okrúhla - ks 85,-
Zúbkomer kovový v puzdre ks 15,-

Hawidky čierne :

Baliček - šírka 31 mm 60,-
Baliček - šírka 35 mm 60,-
Baliček - šírka 43 mm 60,-
Baliček - šírka 48 mm 60,-
Baliček - šírka 58 mm 60,-

Baliček - šírka 66 mm	60,-
Hawidky na PL - kus	12,-

Hawidky biele (priesvitné)

Baliček - šírka 39 mm	60,-
Baliček - šírka 43 mm	60,-
Baliček - šírka 47 mm	60,-
Baliček - šírka 52 mm	60,-
Baliček - šírka 59 mm	60,-

RÔZNE

Albumové listy „Ružička“:

SŠ 1939-45	159,-
detto zasklené	480,-
SR 1994-96	á 48,-
detto SR 1993	60,-
detto SR 1997	50,-
SR 1994-96 zasklené	á 180,-
detto SR 1993	220,-
detto SR 1997	200,-
ČR 1993-96	á 48,-
detto ČR 1997	50,-
ČR 1993-96 zasklené	á 180,-
detto ČR 1997	200,-

Albumové listy „Ružička“, čisté s nápisom SLOVENSKO	á 3,50
s nápisom ČESKÁ REPUBLIKA	á 3,50

Albumové listy Holandsko

1852-1937 v skrutkových doskách, nepoužitú (firma DAVO)	460,-
Skart známok ČSR II 1/2 kg	130,-
Skart známok SR 1/2 kg	100,-
Filatelistické nálepky	
PRINZ (1000 ks) - balík	45,-
detto, FILANA (1000 ks)	38,-

Zásobník na známky

LINDNER, 30-listový	760,-
---------------------	-------

AKCIA © AKCIA

(Všetky © pokiaľ nie je uvedené inak)

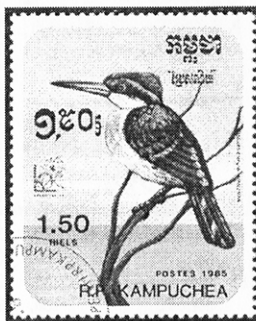
**PONÚKAME CTENÝM ZÁKAZNÍKOM
MOŽNOSŤ NÁKUPU RÔZNYCH NÁ-
METOVÝCH SÉRIÍ ZA VÝRAZNE ZNÍ-
ŽENÉ CENY. PONUKA PLATÍ DO VY-
ČERPANIA ZÁSOB.**

Poľsko 1965, Športové plachetnice (5)	6,-
Poľsko 1969, Umenie 16.stor. (6)	7,-
Poľsko 1969, Umenie ľud.rezbárov (6)	7,-
Poľsko 1969, Ľudové kroje (5)	6,-
Poľsko 1975, Domáce zvieratá (5)	7,-
Poľsko 1977, Lesné plody (6)	8,-
Umm al Qiwain ★★, Svetoví moreplavci a ich lode (8)	10,-
Maďarsko 1972, Maľby na skle (5)	6,-

Maďarsko 1978, Umenie: A.Dürer (5)	7,-
Maďarsko ★★ 1989, Kone (3)	5,-

Congo, 20.výr. 1.výstupu na Mesiac (2)	4,-
Cuba 1979, OH Moskva '80 (5)	6,-
Cuba 1979, Umenie - maľby (5)	6,-
Cuba 1977, Letectvo a pošta (5)	7,-
Cuba 1974, Ulita, ryby, motýle (5)	6,-
Cuba 1980, Chrobáky (5)	6,-
Cuba 1980, Lokomotívy a vagóny (5)	7,-
Cuba 1981, Umenie - maľby (5)	6,-
Cuba 1981, Futbal: Špania '82 (5)	6,-

Kampuchea 1985, Vtáky (6)	8,-
Kampuchea 1984, OH Los Angeles (6)	8,-
Haute Volta, Umenie: A.Dürer (3)	5,-

Ponuka © známok

(prevažne námetové)
v originálnom balení
POFIS

Rôzny šport (35 ks)	15,-
Autá a lokomotívy (10 ks)	6,-
Rôzne NDR (30 ks)	15,-
Rôzne štáty (100 ks!)	30,-
Vtáky, plazy, obojživelníky (15 ks)	8,-
Rôzna cudzina (50 Ks!)	8,-
Rôzna fauna (10 ks)	6,-
Exotická flóra a fauna (15 ks)	8,-
Zimné a vodné športy (10 ks)	6,-

Fauna a krajinky (10 ks)	6,-
Futbal (10 ks)	6,-
Flóra a fauna (15 ks)	7,-
Kvety (15 ks)	7,-
ZSSR (40 ks)	12,-
Dopravné prostriedky (15 ks)	7,-
Šport (25 ks)	12,-

Ponuka na marec: NAJKRAJŠIE POŠTOVÉ ZNÁMKY

Medzi najkrajšie známky nesporne patria československé poštové známky tlačené jedinečnou technikou oceľotlačou z plochých dosiek. Získali mnohé medzinárodné ocenenia, uznania a svojou krásou, vysokou výtvarnou a polygrafickou hodnotou, sú ozdobou každej filatelistickej zbierky.

Ponúkame kompletne ★★ série známok i priehradkových listov (PL) emisieho radu **UMENIE, PRAŽSKÝ HRAD, BRATISLAVSKÉ HISTORICKÉ MOTÍVY** a niektorých ďalších emisií za výhodné cenové relácie. Naša ponuka je ešte osobitne zvýhodnená pre predplatiteľov časopisu Zberateľ - ceny pre abonentov uvádzame v druhom stĺpci.

1574-78 Umenie 1966	400,-	360,-
detto PL	1900,-	1700,-
1624 H. Rousseau	10,-	8,-
detto PL	45,-	35,-

1647-51 Umenie 1967	35,-	30,-
detto PL	210,-	200,-
1686 Herečka z kabaretu PL	36,-	30,-
1692 Jozefína, PL	35,-	30,-

1695	Ružencová slávnosť	25,-	20,-	2147-48	Bratislavské gobelíny	16,-	15,-	2457-58	Bratislavské motívy	15,-	13,-
	detto PL	120,-	90,-		detto PL	85,-	75,-		detto	70,-	60,-
1766-67	Pražský hrad 1969	18,-	16,-	2173-74	Pražský hrad 1975	16,-	15,-	2461-65	Umenie 1980	30,-	27,-
	detto PL	110,-	80,-		detto PL	80,-	72,-		detto PL	140,-	130,-
1798-802	Umenie 1969	26,-	22,-	2176-80	Umenie 1975	30,-	27,-				
	detto PL	240,-	210,-		detto PL	180,-	165,-				
1853-57	Umenie 1970	30,-	26,-	2184	F.Lexa, PL	15,-	10,-				
	detto PL	200,-	180,-	2201-02	Bratislavské gobelíny	18,-	16,-				
					detto PL	75,-	70,-				

1864-67	Slov. ľudové ikony	25,-	20,-
	detto PL	150,-	120,-
1922-26	Umenie 1971	30,-	26,-
	detto PL	200,-	180,-
1993-97	Umenie 1972	35,-	30,-
	detto PL	160,-	130,-
2036-37+40	Flora Olomouc PL	145,-	120,-
2054-59	Umenie 1973	40,-	36,-
	detto PL 1054-55	170,-	155,-
2066a	Brno 1974, PL	150,-	130,-
2077-81	Hydrologická dekáda	18,-	16,-
	detto PL	110,-	95,-

2083-84	Pražský hrad 1974	18,-	16,-	2347-49	Umenie 1978	20,-	18,-
	detto PL	80,-	70,-		detto PL	100,-	80,-
2091-92	Brno 1974, PL	265,-	235,-	2376-77	Pražský hrad	12,-	10,-
2096-101	Strelecké terče, PL	110,-	100,-		detto PL	70,-	60,-
2102-03	Bratislavské gobelíny	18,-	16,-	2405-09	Umenie 1979	30,-	27,-
	detto PL	80,-	60,-		detto PL	165,-	150,-
2114-18	Umenie 1974	26,-	22,-	2410-11	Bratislavské motívy	15,-	13,-
	detto PL	150,-	120,-		detto PL	75,-	70,-
2130-33	Ľudové obyčaje	18,-	15,-	2455-56	Pražský hrad 1980	15,-	13,-
	detto PL	100,-	85,-		detto PL	70,-	60,-

2273-75	Za Európu mieru, H	20,-	18,-
	detto H 2273-75a	750,-	700,-
2284-88	Umenie 1977	35,-	30,-
	detto PL	160,-	130,-
2294-95	Február 1948, strih.	5,-	4,-
	detto H 2294	20,-	16,-
2311-12	Bratislavské motívy	15,-	14,-
	detto PL	70,-	65,-
2313-14	Pražský hrad	20,-	18,-
	detto PL	140,-	130,-
2333	V. Mordstadt, H	35,-	32,-
2334-35	Tizian, H	50,-	45,-
	detto s prítláčou FIP	140,-	125,-
2347-49	Umenie 1978	20,-	18,-
	detto PL	100,-	80,-
2376-77	Pražský hrad	12,-	10,-
	detto PL	70,-	60,-
2405-09	Umenie 1979	30,-	27,-
	detto PL	165,-	150,-
2410-11	Bratislavské motívy	15,-	13,-
	detto PL	75,-	70,-
2455-56	Pražský hrad 1980	15,-	13,-
	detto PL	70,-	60,-

2482	Interkozmos	10,-	8,-
	detto H	20,-	16,-
2494-95	Bratislavské motívy	16,-	15,-
	detto PL	70,-	65,-
2511-12	Pražský hrad 1981	16,-	15,-
	detto PL	70,-	65,-
2513-17	Umenie 1981	35,-	32,-
	detto PL	140,-	125,-
2545-48	Hrady a zámky	7,-	6,-
	detto H	10,-	8,-
2549-50	Pražský hrad 1982	15,-	14,-
	detto PL	70,-	65,-
2551-52	Lode	7,-	6,-
	detto H	100,-	85,-
2555-56	Bratislavské motívy	16,-	15,-
	detto PL	70,-	65,-
2568-72	Umenie 1982	35,-	32,-
	detto PL	185,-	165,-
2598-99	Pražský hrad	14,-	13,-
	detto PL	85,-	75,-
2611-12	Bratislavské motívy	16,-	15,-
	detto PL	70,-	65,-
2616-20	Umenie 1983	35,-	32,-
	detto PL	180,-	160,-
2650-51	Bratislavské motívy	15,-	14,-
	detto PL	80,-	75,-
2652	110. výročie UPU	15,-	13,-
	detto H	70,-	60,-
	detto s prítláčou	200,-	180,-
2654-55	Pražský hrad, PL	70,-	65,-
2672-76	Umenie 1984	45,-	40,-
	detto PL	240,-	220,-

Navštívte nás!

ZBERATEĽ

Račianska 17, Bratislava

Otvorené pondelok až piatok
od 10.00 do 18.00 hod.

CENNÍK POŠTOVÝCH ZNÁMOK FIRMY ZBERATEĽ SLOVENSKÁ REPUBLIKA 1998

Kat.č.	Nom.hod.	Názov emisie	Zn.★★	Zn.⊙	H,PI★★	★,⊙	FDC	NL	CM	ZZ
140	4	5.výročie vzniku SR	5	2			18	25		50
141	19	ZOH 1998 NAGANO	20	10			35	35		
142-4	4,4,4	Osobnosti (Rázus,Smrek,Škultéty)	15	6			45			
145	3	Ludové zvyky (veľ'konočné)	4	2			18			40
146-8	6,11,18	Budatín, Krásna Hôrka, Nitra	41	30	26	26	75	35		
149	12	Europa - Ludová svadba	18	16	155	145	40		20/25	
150	4	Duchovná obnova	5	2			14			
151	3	Detské centrum	4	2			17			40
152	3	Výročie vzbury v Kragujevaci	4	2			17			
153	4	Slovenské povstanie 1848-1849	5	2			15			
154-6	4,10,15	Technické pamiatky - Hist.lokomotivy	35	15			75	45		
157	5	Trnava, výplatná známka	6	3			16			
158-60	4,11,16	Ochrana prírody - Ryby	42	35	48	45	65		54	
161	18	Sedembolestná Panna Mária	24	20	98	90	40			
162	3	Stop drogám!	4	2			18			
163	4	25 rokov EKOTOPFILM	5	2			15			50
164-5	10,12	Umenie (Benka, Fulla)	26	26	120	120	46			
166	4	Prešov, výplatná známka	5	2			14			
167	3	Vianoce 1998	4	2			16		12	40
168	4	Deň poštovej známky	4	2			15			45
S p o l u			276	183	447	426	614	140	123	265

ČESKÁ REPUBLIKA 1998

Kat.č.	Nom.hod.	Názov emisie	Zn.★★	Zn.⊙	H,PI★★	H,PL⊙	FDC	ZZ
166	12.60	Tradícia českej ZT	18	9			30	170
167	7	ZOH 1998 NAGANO	11	5			23	
168	4.60	Prezident V.Havel	7	3			45	
169	4	Láska	6	3			18	30
170	8	MS v skiboboch	12	6			24	
171	30	História výstav PRAGA	45	40	110	100	55	
172	4	Veľká noc	6	3			18	30
173	4.60	Hvezdáreň Ondrejov (100 rokov)	7	3			22	
174-6	15,22,23	Praha Karola IV.	90	90	96	96	120	
177	23	ZOH - zlatá medaila v hokeji	35	30	46	40	210	
178	10	Svetový deň knihy a aut.práv	15	7			28	
179-82	4.60,4.60,8,8	Ochrana prírody - vzácna zver	39	20			76	95
183-4	11,15	EUROPA - národné slávnosti a sviatky	39	35	390	350	60	
185-7	4,4.60,6	Výročia, osobnosti	22	11			42	
188	15	150. výročie revolúcie 1848	23	11			32	
189-90	4,4.60	Deťom	13	6			29	80
191-2	22,23	Umenie 1998 I.	68	60	270	250	85	
193-4	8,11	Krásy našej vlasti	29	25	240	220	45	
195-7	4.60,5,12.60	80. výročie vzniku ČSR	33	25	115	95	65	
198-9	4,6	Vianoce 1998	15	7			28	
200-1	1,10	Znamenania zverokruhu	16	8				
202-03	15,16	Umenie 1998 II.	46	40	186	160	64	
S p o l u			595	447	1453	1311	1119	405

VÝSLEDKOVÁ LISTINA

NOVOROČNEJ (6.) PÍ SOMNEJ AUKCIE FIRMY ZBERATEĽ

(V prvom stĺpci je uvedené číslo aukčnej položky, v druhom dosiahnutá cena)

003	2300,-	091	350,-	220	2700,-	399	250,-
005	300,-	094	360,-	221	2700,-	402	120,-
006	600,-	095	270,-	222	100,-	403	150,-
009	260,-	097	200,-	223	600,-	414	120,-
011	110,-	099	250,-	233	370,-	419	670,-
012	180,-	104	200,-	243	1200,-	428	600,-
013	1200,-	108	120,-	244	3400,-	454	180,-
014	2500,-	118	250,-	245	3700,-	455	750,-
015	1500,-	120	300,-	248	2900,-	463	120,-
018	150,-	125	120,-	249	320,-	465	200,-
019	120,-	126	650,-	250	1800,-	471	250,-
020	200,-	127	3600,-	251	800,-	476	650,-
022	4500,-	128	150,-	265	1000,-	479	600,-
023	350,-	132	1700,-	273	260,-	494	360,-
025	700,-	136	1300,-	275	400,-	495	850,-
026	120,-	137	4800,-	279	160,-	496	450,-
032	170,-	138	4000,-	280	170,-	498	100,-
035	3700,-	140	700,-	281	170,-	499	120,-
036	150,-	144	240,-	284	120,-	500	80,-
039	170,-	150	800,-	285	80,-	505	80,-
040	150,-	151	2700,-	287	470,-	508	170,-
041	370,-	152	480,-	289	80,-	509	150,-
043	280,-	156	1500,-	291	190,-	518	700,-
047	36,-	161	170,-	297	280,-	537	2900,-
048	390,-	162a	80,-	298	300,-	543	1200,-
049	250,-	168	2800,-	305	3400,-	544	1000,-
056	420,-	169	380,-	306	2400,-	546	800,-
057	1700,-	175	220,-	307	160,-	552	28000,-
059	500,-	178	170,-	309	2100,-	559	650,-
060	400,-	179	800,-	311	260,-	567	8800,-
062	500,-	182	160,-	312	200,-	569	600,-
067	240,-	183	140,-	313	150,-	575	4700,-
068	3400,-	185	100,-	319	750,-	576	12000,-
073	250,-	187	100,-	322	800,-		
074	200,-	188	140,-	324	600,-		
075	750,-	189	150,-	328	1100,-		
076	550,-	197	1000,-	340	450,-		
079	300,-	198	600,-	341	670,-		
080	170,-	201	240,-	342	750,-		
081	750,-	205	550,-	351	650,-		
082	350,-	208	370,-	358	220,-		
084	120,-	209	100,-	359	280,-		
085	200,-	210	170,-	372	550,-		
087	400,-	217	550,-	373	590,-		
089	2000,-	218	700,-	374	600,-		
090	1600,-	219	1700,-	398	180,-		

Ďakujeme

všetkým
účastníkom
aukcí a veríme,
že vydražené
položky
obohatili ich
zbierky o
zaujímavé
materiály

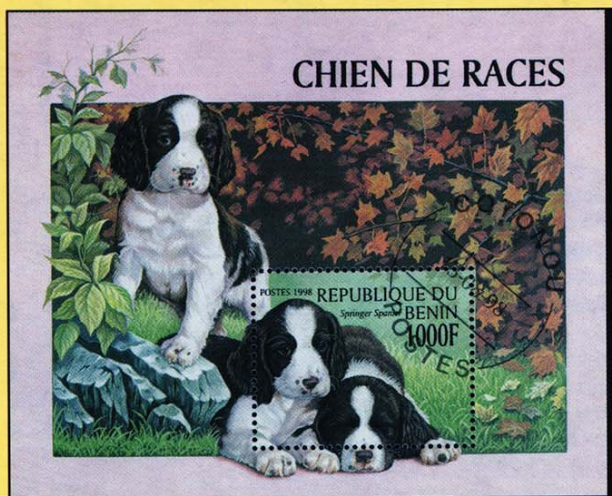
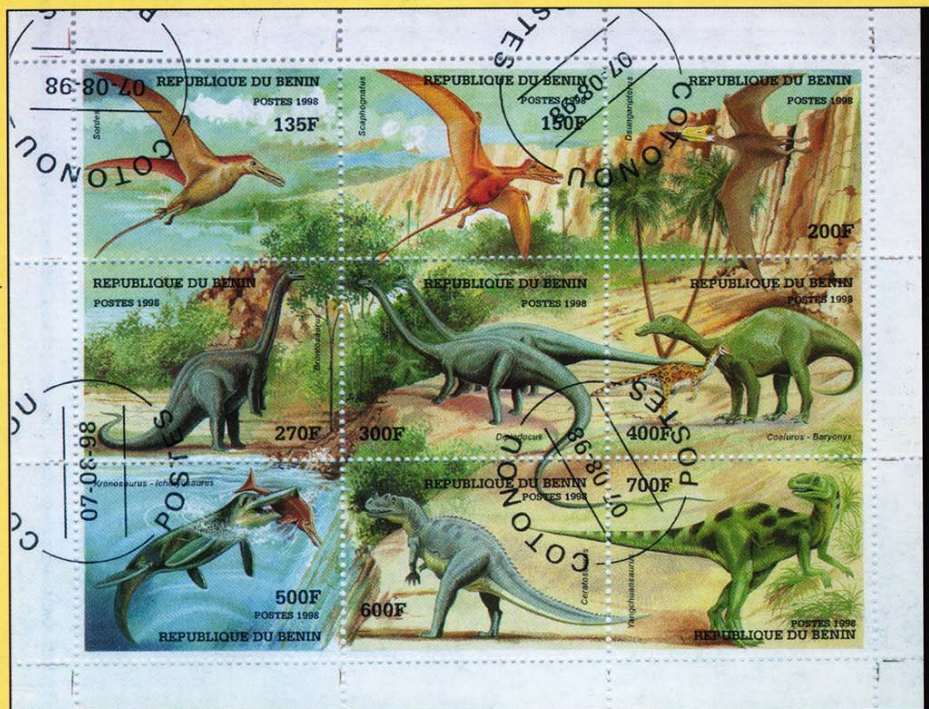
Firma ZBERATEĽ

Bhután je ázijskou konštitučnou monarchiou, ktorá získala nezávislosť v roku 1969. Hlavným mestom kráľovstva je dvadsaťtisícové Thimbu. Hlavou štátu a zároveň aj predsedom vlády krajiny je kráľ Džigme Senge Wangčchuk, ktorý sa ujal svojich funkcií v roku 1972 ako sedemnášť ročný. V Buhánu žije 1,7 mil. obyvateľov, ktorých je 70% budhistov, 25% hidnuistov a 5% vyznáva iné náboženstvá. Úradným jazykom v krajine sú dzongkhoi (forma tibetčiny) a angličtina. Toto budhistické agrárne kráľovstvo na južnom okraji Himalájí je členskou krajinou OSN.

O národnej mene Bhutánu ngultrum - bankovke nominálnej hodnoty 5 ngultrumov - čítajte v trefom príspevku seriálu Mariána Gladiša, ktorá vychádza pod názvom EXOTICKÁ NOTAFÍLIA

ZBERATEĽ

Z PONUKY FIRMY ZBERATEĽ

Poštové známky, hárččky i tlačové listy s námetmi prírody sa stále tešia veľkému záujmu zberateľov - na obr. TL a hárček Republiky Benin z roku 1998

